OPENBAAR MINISTERIE

Jaarbericht 2025

Voorwoord

Rinus Otte
Voorzitter van het College van procureurs-generaal

3

Het OM recht overeind houden

Meer zaken vereenvoudigd afdoen.

5

Het OM in cijfers

In dit hoofdstuk is het werk van het OM in cijfers gevat en kunt u de toelichting daarop vinden.

12

Organisatie

Mens en organisatie, integriteit, medezeggenschap, klachten, kwaliteit en toezicht, informatievoorziening, financiën en duurzaamheid.

45

Kerncijfers

Instroom, uitstroom en doorlooptijden van verschillende soorten strafzaken.

31

Rijksrecherche

De Rijksrecherche spoort corruptie op en onderzoekt schietincidenten en geweldgebruik door opsporingsambtenaren.

57

Voorwoord

In 2025 was het dertig jaar geleden dat de procureurs-generaal bij de (toen nog) vijf gerechtshoven samen gingen werken als collegiaal bestuur van het Openbaar Ministerie (OM). Hoewel de wet die dit regelde uiteindelijk pas op 1 juni 1999 in werking trad, leidden de vijf procureurs-generaal sinds januari 1995 als College het Openbaar Ministerie. Illustere voorgangers als Arthur Docters van Leeuwen, Dato Steenhuis, René Ficq, Rolph Gonsalves en Rutger van Randwijck – inderdaad allemaal mannen – moesten het OM klaar maken voor de uitdagingen in de toen nog komende eeuw.

Als gevolg van de toenemende problemen op het terrein van de rechtshandhaving, alsmede de – relatief gezien – schaarse voor de rechtshandhaving beschikbare middelen, zijn aan het functioneren van het OM gedurende de afgelopen jaren steeds hogere eisen gesteld. Het belang van prioriteitsstelling, sturing en afstemming door het OM is sterk toegenomen. Gebleken is dat het OM in dit opzicht in het verleden niet altijd aan de gestelde verwachtingen heeft kunnen voldoen.[1] Dertig jaar later past deze beschrijving in een geheel andere tijd en context verrassend goed bij de huidige opgaven van het OM.

2025 was om een andere reden een buitengewoon jaar. Als gevolg van een ICT-inbreuk, was het OM genoodzaakt zich van het internet af te sluiten. Een groot deel van ons werk verloopt normaal geautomatiseerd en gedigitaliseerd. Aan de ICT van het OM zijn meer dan zestig andere organisaties geknoopt en via die knooppunten wordt informatie uitgewisseld. Zo komen processen-verbaal van de politie via het OM uiteindelijk bij de rechter terecht, wordt informatie automatisch verstuurd voor opname in het 'strafblad' en worden strafrechtelijke beslissingen ter uitvoering aan het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) of de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) overgedragen. Van het ene op het andere moment werd het OM teruggeworpen op een manier van werken die dertig jaar geleden nog heel gewoon was. In plaats van met een muisklik informatie beschikbaar te hebben, kostte dat weer uren, of dagen, en vele handmatige handelingen. Dossiers moesten worden geprint. Onze medewerkers konden hun werk alleen nog op kantoor verrichten. En informatie werd weer via post, koerier of gewoon door medewerkers van OM en de keten-partners zelf naar elkaar gebracht, en daarna weer in een systeem 'ingeklopt'. Dankzij de grote inzet van vele medewerkers van het OM en alle andere keten-partners is het gelukt de effecten voor verdachten en slachtoffers beperkt te houden. Voor die inzet zijn we onze medewerkers en onze partners zeer dankbaar.

Het plotseling dertig jaar terug in de tijd geworpen zijn, maakte heel zichtbaar hoeveel ontwikkeling het werk in de strafrechtketen heeft doorgemaakt. Hoe snel we aan automatisering

[1] Dit citaat komt uit de Memorie van Toelichting bij de wet die de reorganisatie van het Openbaar Ministerie in de jaren 90 wettelijk vorm gaf. Kamerstukken II 1996/97, 25 392, p.1.

en innovaties gewend zijn geraakt en hoe op basis daarvan ook logischerwijs nieuwe eisen en verwachtingen aan het werk van de strafrechtketen zijn ontstaan. De tijdelijke terugkeer in de tijd maakte ook duidelijk waar het OM in het huidige tijdsgewricht nog niet aan de gestelde verwachtingen voldoet. De meest in het oog springende boosdoener is de verouderde ICT van het OM. Maar daaronder werd zichtbaar hoe in de manier van werken ook binnen het OM nog veel verschillen bestaan. Die verschillen zijn verklaarbaar en laten ons dilemma zien. Bij het OM werken gedreven, intelligente en creatieve mensen die met overtuiging werken aan de zaken van het OM en alles wat daarbij komt kijken. En zij proberen daarbij oplossingen voor maatschappelijke problemen te vinden. Eigen manieren van werken om daarmee meer maatwerk te kunnen bieden, of meer aandacht te kunnen geven aan een bepaalde categorie misdrijven. Dat doen zij in een context waarin de Europese, nationale, regionale en lokale wetgevers, beleidsbepalers en bestuurders met de beste bedoelingen de hang naar maatwerk regelmatig aanjagen. Keerzijde daarvan is dat het werk van de strafrechtketen complexer is geworden, de onderlinge afhankelijkheden groter, en dat alle ontwikkelingen ICT-matig haast niet meer te ondersteunen zijn. Daarmee komen de voorspelbaarheid van het strafrecht en daarmee de rechtszekerheid en de geloofwaardigheid van de strafrechtelijke handhaving onder druk te staan.

Het blijft onze ambitie om meer en zwaardere criminaliteit aan te pakken en om dat ook sneller te doen, waarbij we ook de kwaliteit van de behandeling van die zaken willen verhogen. De opdracht van de wetgever aan het College uit de jaren 90 is nog onverminderd actueel. Het OM moet bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden – met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde als kerntaak – voldoen aan stringente eisen van samenhang, consistentie en kwaliteit. Die moeten terug te vinden zijn in de wijze waarop het OM is georganiseerd en daadwerkelijk opereert. Om dat te realiseren, zet het OM de komende jaren in op vereenvoudiging en standaardisatie van het werk. Om op die manier te zorgen dat ook in de toekomst het recht zijn loop blijft krijgen en we zo onze rechtsstaat veerkrachtig houden en bijdragen aan een rechtvaardige samenleving.

Het College van procureurs-generaal,
Rinus Otte, voorzitter

Het OM recht overeind houden

2025 was voor het OM in verschillende opzichten een ander jaar dan anders. Een inbreuk op de ICT leidde tot maanden van uitval van systemen. Dit had binnen en buiten het OM grote gevolgen. Ondanks de zware omstandigheden hebben de medewerkers van het OM en zijn ketenpartners ervoor gezorgd dat het OM en het recht goeddeels overeind bleven: dankzij hun grote inzet heeft de behandeling van een groot aantal strafzaken toch doorgang kunnen vinden. Door de inbreuk zijn wel achterstanden ontstaan en heeft het OM niet alle doelstellingen kunnen realiseren.

Het is niet vanzelfsprekend dat het OM ook de komende jaren het recht overeind kan houden. De inbreuk toonde eens te meer aan dat de verouderde ICT van het OM te kwetsbaar en niet toekomstbestendig is. Om de basis op orde te krijgen zijn structurele investeringen in de ICT nodig. Daarnaast baren verschillende ontwikkelingen zorgen. Cijfers van het CBS laten zien dat er een einde is gekomen aan de langdurige daling van criminaliteit.[1] De politie kampt met een gebrek aan opsporingscapaciteit. Zaken die het OM voor de rechter wil brengen blijven in sommige arrondissementen te lang op de plank liggen door gebrek aan capaciteit in de keten.

Toenemende druk op democratische verworvenheden, de internationale veiligheidssituatie en geopolitieke spanningen zijn van grote invloed op het werk van het OM, de politie en de rechtspraak. Het OM werkt aan verschillende plannen om voorbereid te zijn op militaire, hybride, en antirechtstatelijke dreigingen. Om de strafrechtketen weerbaar te maken zijn investeringen in onder meer kennis, capaciteit, materieel en informatievoorziening noodzakelijk.

Goede en betrouwbare strafrechtspleging draagt bij aan vertrouwen in de rechtsstaat en rust in de samenleving. Juist in deze onrustige en onzekere tijden is het van belang dat de rechtsorde aantoonbaar wordt gehandhaafd. Dat moet sneller en beter dan tot nu toe gebeurt. Het OM wil komen tot de instroom van een ander type strafbare feiten en meer zaken vereenvoudigd afdoen. Daarmee wil het OM meer en beter recht doen aan slachtoffers.

Instroom van een ander type zaken: meer aandacht voor online criminaliteit

In de praktijk krijgen veel overtredingen en misdrijven geen opvolging. Dat komt door de grote hoeveelheid gepleegde strafbare feiten en het ontbreken van menskracht om die allemaal op te pakken. Voor dat laatste is maatschappelijk begrip, zolang er een basisniveau van strafrechtelijke handhaving aanwezig is en ervaren wordt.

In 2025 is met de politie een beweging ingezet om te komen tot een instroom van strafbare feiten die meer in overeenstemming is met het actuele criminaliteitsbeeld. Dat betekent dat bij bepaalde

[1] https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2025/langdurige-daling-criminaliteit-teneinde-?onepage=true#c-5--Conclusie-en-discussie

feiten de vraag gesteld moet worden of het strafrecht wel primair het aangewezen instrument is. Denk aan zaken waarbij slachtoffer en dader met elkaar tot een passende uitkomst kunnen komen, of zaken zoals (winkel)diefstal met relatief geringe financiële schade waarbij de benadeelde partij zelf mogelijkheden heeft om preventieve maatregelen te treffen. Deze beweging zal in 2026 ondersteund worden door een actualisering van de Aanwijzing voor de opsporing.

Het vertrouwen in de rechtsstaat en de legitimiteit van het strafrecht komen in het geding als (nieuwe) vormen van criminaliteit stelselmatig onvoldoende aandacht krijgen. Zo is het niveau van handhaving voor online criminaliteit op dit moment onvoldoende om richting de maatschappij de norm te bevestigen dat ook in de online wereld de regels niet overtreden mogen worden. Onder online criminaliteit vallen delicten die buiten de digitale wereld ook plaatsvinden, zoals oplichting en afpersing. Bij online criminaliteit worden ICT-systemen gebruikt als middel. Hierdoor worden deze delicten sneller en op grotere schaal, dus met meer slachtoffers, gepleegd. Online criminaliteit vormt slechts een fractie van de instroom bij het OM, terwijl de Veiligheidsmonitor 2025 van het CBS laat zien dat bijna de helft van alle slachtoffers van criminaliteit te maken heeft gehad met een online delict.[2] De strafrechtelijke aanpak van cybercrime en digitale criminaliteit is complex door snelle technologische ontwikkelingen en het vaak grensoverschrijdende karakter van deze zaken. De bestrijding van deze vormen van criminaliteit vraagt veelal om langdurig (technisch) onderzoek, specifieke expertise en samenwerking met externe partijen, zoals banken en datacenters. Omdat online criminaliteit niet ophoudt bij de landsgrenzen zit aan deze zaken vaak een internationale component. Voor een uiterst complexe zaak met honderden slachtoffers ontvangt het OM echter dezelfde vergoeding als voor een juridisch eenvoudige zaak met één slachtoffer. Met de verdere verschuiving van de inzet van offline naar online criminaliteit wringt dit in toenemende mate.

Vereenvoudigen en standaardiseren

Achter niet opgepakte of geseponeerde strafzaken gaan slachtoffers schuil van wie het vertrouwen in de rechtsstaat op de proef wordt gesteld. Om het recht sneller en voor meer slachtoffers te laten gelden gaat het OM zijn werkzaamheden vereenvoudigen en standaardiseren.

Eén van de manieren waarop het OM dit wil doen is het vaker inzetten van de strafbeschikking bij veelvoorkomende criminaliteit.[3] Sinds 1 februari 2025 is een tijdelijke instructie van kracht.[4] Deze heeft als uitgangspunt dat bij veelvoorkomende vermogensdelicten (zoals als eenvoudige diefstal, heling en oplichting) gepleegd door meerderjarigen een strafbeschikking wordt opgelegd. Het OM wil hiermee, zoals door de wetgever beoogd bij de invoering van de Wet OM-afdoening in 2008, bevorderen dat alleen de strafzaken die daar (gezien de aard van het feit en de gewenste justitiële reactie daarop) aanleiding voor geven bij de strafrechter terechtkomen.

Momenteel lopen er twee (vervolg)onderzoeken naar de inzet van de strafbeschikking. Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) onderzoekt hoe procesdeelnemers, waaronder slachtoffers, de strafbeschikking in de praktijk ervaren. De procureur-generaal bij de Hoge Raad (PGHR) onderzoekt de intensivering van de strafbeschikking en in hoeverre het OM uitvoering heeft gegeven aan de aanbevelingen uit zijn eerdere rapporten. Het OM wacht de resultaten van deze onderzoeken af voor het met nieuw beleid komt.

Het OM vraagt ook aandacht voor vereenvoudiging van sommige wet- en regelgeving. Zo is de wettelijke regeling voor verplichte zorg onnodig complex. Slechts een zeer beperkt deel van alle zaken waarin verplichte zorg wordt verzocht voor iemand die een gevaar vormt voor zichzelf of zijn omgeving heeft een link met het strafrecht. De uitvoering vraagt veel van het OM en is daardoor tijdrovend en kostbaar. Wat het OM betreft wordt de positie en de rol van de officier van justitie binnen de Wet verplichte GGZ heroverwogen.

Vereenvoudiging betekent eveneens dat maatwerk en een persoonsgerichte aanpak geen doelen op zichzelf zijn, maar slechts worden toegepast als dat noodzakelijk of wettelijk voorgeschreven is (zoals het draagkrachtbeginsel). Een te grote nadruk op de persoon van de dader leidt namelijk soms tot een zwaardere straf en kan daarmee ten koste gaan van de rechtsgelijkheid. Bijvoorbeeld door het opleggen van veel bijzondere voorwaarden gericht op behandeling bij een relatief licht delict ('straffen uit zorg'). Of door bij personen met veel schulden of een laag inkomen een taakstraf te eisen in plaats van een geldboete, waardoor iemand bij een volgend delict vanwege het taakstrafverbod een gevangenisstraf opgelegd krijgt. Op dit soort mechanismen wil het OM scherper worden en waar mogelijk komen tot eenvoudigere richtlijnen voor strafvordering.

Dat er mechanismen in het strafrecht zijn die kunnen leiden tot rechtsongelijkheid blijkt ook uit het onderzoek 'Van verdenking tot vrijheidsstraf' van

het WODC. Hieruit blijkt dat achtergrondkenmerken van jeugdige en volwassen verdachten (zoals migratieachtergrond en/of sociaal-economische status) een rol spelen bij hun vertegenwoordiging in de verschillende stappen van de strafrechtketen. Mensen met een migratieachtergrond zijn sterker vertegenwoordigd naarmate ze verder in het strafproces komen. Het OM heeft de maatschappelijke plicht om risico's op rechtsongelijkheid te verminderen en wil voorkomen dat zijn keuzes in situaties ongerechtvaardigd ongelijk uitpakken voor bepaalde groepen mensen. Rond de zomer verschijnt naar verwachting een aanvullend rapport dat mogelijk meer inzicht geeft in de achterliggende oorzaken van de gevonden verschillen en aanknopingspunten biedt om problematische vormen van selectiviteit tegen te gaan. Het OM ziet dit aanvullende rapport met belangstelling tegemoet.

De noodzaak tot vereenvoudiging geldt ook voor de (infra)structuur waarmee zaken worden afgedaan. Eenvoudigere en meer gestandaardiseerde ICT-systemen verminderen de kwetsbaarheid van onze digitale werkomgeving. Ook met het oog op de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering is een meer gestandaardiseerde ICT-infrastructuur noodzakelijk. Ook op ZSM gaat het OM de werkwijze vereenvoudigen. De kern van de ZSM-werkwijze (snel en zorgvuldig zaken afdoen) is een kostbaar goed en staat niet ter discussie. Maar deze werkwijze wordt uniformer ingericht met meer digitale samenwerking.

Recht doen aan slachtoffers

Het recht overeind houden geldt uiteraard ook voor slachtoffers. Daar hoort bij dat slachtoffers goed worden geïnformeerd. Twee onderzoeken lieten zien dat het OM daar verbeteringen in moet aanbrengen. De Algemene Rekenkamer concludeerde dat het OM zijn wettelijke informatieplicht aan slachtoffers onvoldoende naleeft. De procureur-generaal bij de Hoge Raad constateerde dat het informeren van slachtoffers over sepotbeslissingen niet altijd volgens de wettelijke voorschriften verloopt. In het hoofdstuk Organisatie is te lezen welke maatregelen het OM op dit gebied neemt.

Slachtoffers hebben geregeld recht op een schadevergoeding. In samenwerking met Slachtofferhulp Nederland maakt het OM het voor slachtoffers makkelijker om hun verzoek om schadevergoeding in te vullen. Soms kan één zaak zeer veel aangevers, slachtoffers of benadeelden hebben. Dit komt met name voor bij online criminaliteit (zoals internetoplichting), maar ook bij milieucriminaliteit en omvangrijke zaken naar aanleiding van seksuele misdrijven. Het komt regelmatig voor dat honderden aangiften binnen een zaak worden gedaan. Dit legt een aanzienlijke druk op de werkprocessen en (juridische en ICT-) systemen van de strafrechtketen, die niet ontworpen zijn om met dergelijke volumes om te gaan. Bovendien vergen deze zaken een forse personele inzet. Het OM onderzoekt hoe het bij zaken waarin sprake is van grote aantallen aangevers of slachtoffers aan hen desondanks zoveel mogelijk recht kan doen.

Slachtoffers van huiselijk geweld lijden vaak jarenlang onder fysiek, psychisch of seksueel geweld. Het is één van de meest ingrijpende vormen van criminaliteit. Het vindt plaats achter de voordeur, maar heeft verstrekkende maatschappelijke gevolgen. Uiteindelijk kunnen incidenten in de zwaarste gevallen leiden tot femicide. Na enkele fatale incidenten in 2025 staat de veiligheid van vrouwen en meisjes terecht maatschappelijk volop in de belangstelling. Met extra middelen voor de aanpak van femicide investeert het OM onder meer in de operationele capaciteit voor huiselijk geweld en geeft het voorrang aan deze zaken.

Met de hierboven geschetste maatregelen wil het OM, in een onrustigere en sterker gedigitaliseerde wereld, de strafrechtelijke handhaving op peil houden en het (OM) recht overeind houden. Om hiermee een bijdrage te leveren aan het vertrouwen in onze rechtsstaat.

---

[2] https://veiligheidsmonitor.databank.nl/mosaic/kernrapport

[3] Sinds de inwerkingtreding van de Wet OM-afdoening in 2008 kan de officier van justitie delicten waarvoor volgens het Wetboek van Strafrecht een straf opgelegd kan worden van maximaal zes jaar zonder tussenkomst van de rechter zelf afdoen met een OM-strafbeschikking. De officier van justitie kan met een strafbeschikking geldboetes, taakstraffen, een ontzegging van de rijbevoegdheid en gedragsaanwijzingen (zoals een contactverbod, meldplicht of verplichte deelname aan cursussen op het gebied van agressieregulatie of alcohol- en drugsgebruik) opleggen.

[4] https://www.om.nl/onderwerpen/b/beleidsregels/instructies/algemeen/tijdelijke-instructie-intensivering-strafbeschikking-bij-veelvoorkomende-vermogensdelicten-2025i003

Femicide in Roosendaal

Op de avond van 27 juli 2024 neemt een vrouw contact op met de politie. Ze maakt zich zorgen over het leven van haar broers vriendin en hun zoontje. Er zou een incident hebben plaats-gevonden in hun huis en de vriendin zou niet meer in leven zijn.

Een half uur later stapt de man, met zijn zoon op de arm, het politiebureau van Roosendaal binnen. Hij bevestigt dat hij ruzie had met zijn vriendin en dat zij niet meer in leven is. De politie gaat naar de woning en vindt daar het zwaar toegetakelde lichaam van de 23-jarige vrouw.

Al snel wordt duidelijk dat er in de woning van verdachte en zijn gezin vreselijke dingen hebben plaatsgevonden, waarbij het slachtoffer en haar zoontje veel fysiek geweld hebben moeten doorstaan. De man zou haar in blinde razernij hebben geschopt en geslagen en met spullen hebben bekogeld tot hij zelf buiten adem raakte. Het zoontje was hiervan getuige. De vrouw leefde vermoedelijk nog toen hij haar thuis achterliet met hun zoontje om naar een coffeeshop te gaan. Hij ontdekte naar eigen zeggen pas later dat ze aan haar verwondingen was overleden.

De dag daarop heeft hij veel contact met zijn moeder en vertelt hij haar dat zijn vriendin dood is. Hij dreigt echter zichzelf en zijn zoontje iets aan te doen als de politie erbij wordt gehaald.

De officier van justitie: “Het is hartverscheurend en schokkend als duidelijk wordt dat het zoontje bij al dat geweld en ook het fatale geweld aanwezig was geweest, maar ook nog zelf mishandeld is. Dat hij naast zijn moeder lag, toen zij uiteindelijk overleed als gevolg van dat brute geweld.”

Uit onderzoek blijkt dat de relatie tussen verdachte en slachtoffer ooit liefdevol begon, maar geleidelijk veranderde in een relatie met veel en fors fysiek geweld. De vrouw raakte daarbij meerdere malen gewond. In haar requisitoir gebruikt de officier van justitie nadrukkelijk de term femicide: vrouwen die worden vermoord, vaak door hun partner of ex-partner, vanwege hun vrouw-zijn. Bijna altijd omdat de vrouw niet doet wat de (ex-)man van haar wil en verwacht. “Deze zaak staat niet op zich. Er is al een geschiedenis van isolatie, intimidatie, psychologische manipulatie, controle en ernstig fysiek geweld aan vooraf gegaan. Dat noemen we intieme terreur.”

Het slachtoffer leed binnen haar relatie met de verdachte een geïsoleerd bestaan en had in de laatste maanden van haar leven nauwelijks contact met anderen. In het vervuilde appartement waar ze met verdachte en hun zoon woonde, kwam nooit bezoek.

De vrouw zat in de greep van de man, die zelf geen werk had en leefde van het geld dat de vrouw met haar werk bij een callcenter verdiende. Op de fatale avond hadden de twee ruzie en werd de vrouw (zoals vaker) mishandeld.

Volgens deskundigen van het Pieter Baan Centrum (PBC) kampt de verdachte met een ernstige narcistische en antisociale persoonlijkheidsstoornis en zou hij zelfs voldoen aan de criteria van een psychopaat. Op basis van het profiel dat in het PBC is opgemaakt concludeert de officier van justitie dat het gedrag van de verdachte binnen het gezin moet zijn gekenmerkt door “structurele controle, dominantie, psychologische manipulatie, isolatie en ernstig fysiek geweld”.

Op 20 november 2025 eist het OM veertien jaar cel en tbs tegen de 30-jarige man uit Roosendaal. De rechtbank gaat hierin mee. In het vonnis staat te lezen: ‘Het in blinde razernij gewoonweg compleet in elkaar slaan en trappen van zijn vriendin tot het moment dat verdachte zelf letterlijk buiten adem was, omvat naar het oordeel van de rechtbank in zichzelf de aanvaarding op de dood.

Daarbij weegt ook mee dat verdachte ondanks het zichtbare letsel bij zijn vriendin als gevolg van eerdere mishandelingen toch opnieuw extreem geweld op haar heeft toegepast en dat hij haar ondanks dat zij medische hulp nodig had in zorgwekkende toestand heeft achtergelaten met hun vijfjarige zoontje.’

Daarnaast wordt hij veroordeeld voor het meermalen mishandelen van zijn vriendin en mishandeling van zijn zoontje.

De Malieveldrellen

Den Haag heeft in jaren niet zulke heftige rellen gezien als op zaterdag 20 september 2025. Een groep van ruim duizend personen kiest ervoor om rondom een demonstratie in gevecht te gaan met de politie. Die is gedwongen vier pelotons mobiele eenheid in te zetten, twee waterwerpers, bereden politie en traangasgranaten. Het geweld dat die middag op het Malieveld wordt gebruikt tegen de politie is ongekend heftig. Er wordt met stenen gegooid, brand gesticht en er worden vernielingen aangericht. Alleen door de inzet van traangas kan worden voorkomen dat agenten hun vuurwapen moeten gebruiken.

De demonstratie waar dit alles rond plaats vindt, moet worden afgebroken omdat de veiligheid van de vreedzame betogers niet meer kan worden gegarandeerd. Het meeste geweld is rechtstreeks tegen de politie gericht, maar als na uren van ongeregeldheden een groep relschoppers de binnenstad intrekt, worden ook daar vernielingen aangericht en mensen aangevallen.

De daaropvolgende maanden worden er meerdere verdachten opgespoord en geïdentificeerd, mede door de inzet van het programma Opsporing Verzocht en Team West, wat leidt tot meerdere rechtszaken.

Een van de verdachten werd veroordeeld tot een jaar cel, waarvan vier maanden voorwaardelijk. Hij gooide een stuk vuurwerk in de politieauto die uitbrandde op het Malieveld die dag – een van de meest iconische beelden van de rellen. Andere verdachten hoorden ook weken of maanden gevangenisstraf tegen zich eisen, of taakstraffen in combinatie met een voorwaardelijke celstraf. In 2025 werden door het OM al 24 verdachten voor de rechter gebracht, in 2026 zullen nog enkele tientallen volgen.

Hoewel de verdachten als groep geweld hebben gepleegd wordt de verantwoordelijkheid bij hen als individu gelegd. De officieren van justitie benadrukken daarbij steeds dat de eigen acties van verdachten anderen weer ophitsten om óók te gaan rellen. Zo hield het geweld zichzelf in stand.

Het OM in cijfers

Het OM kent vijf verschillende werkomgevingen, elk ingericht voor de optimale behandeling van een bepaald soort zaken.

Productie betreft zaken die het parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM) behandelt. Daarbij gaat het om eenvoudige zaken: feitgecodeerde overtredingen en misdrijven (artikel 8 en 9 Wegenverkeerswet) en de bezwaren en beroepen tegen Mulder-overtredingen.

Interventies betreft veelvoorkomende criminaliteit waarbij altijd een verdachte in beeld is. Het gaat om strafzaken die door het OM zelf afgedaan kunnen worden of aan de rechter worden aangeboden voor een 'enkelvoudige zitting'. Deze zaken worden veelal met de ZSM-werkwijze afgedaan. De essentie is dat in elke zaak de balans wordt gevonden tussen gelijkheid, snelheid en de omstandigheden rond het feit en de persoon van de verdachte en slachtoffer. Snelheid is een belangrijk element van rechtvaardigheid. Verdachten en slachtoffers moeten snel weten waar ze aan toe zijn. De norm wordt snel bevestigd. Er volgt snel een strafrechtelijke reactie. Deze zaken worden door alle arrondissementsparketten behandeld.

Bij **Onderzoeken** gaat het om de strafrechtelijke aanpak van ernstige misdrijven met een grote impact op het slachtoffer, de directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving; de zogenaamde high impact crimes. Deze zaken worden door alle arrondissementsparketten behandeld.

Bij **Ondermijning** gaat het om de veelal integrale aanpak van vormen van criminaliteit met potentieel ingrijpende gevolgen voor maatschappelijke systemen, instituties, sociale verbanden en structuren. De complexe en landelijke georganiseerde en ondermijnende criminaliteit wordt door het Landelijk Parket en het Functioneel Parket behandeld. Als het om lokale ondermijnende criminaliteit gaat, dan worden deze zaken door de arrondissementsparketten behandeld.

In **Hoger Beroep** komen alle zaken samen waarin op initiatief van de verdachte of het OM appèl is ingesteld. Deze zaken worden door het Ressortsparket behandeld.

Het terugdringen van de voorraden en het verkorten van de doorlooptijden was ook in 2025 voor het OM een belangrijk thema. De ICT-verstoring waarmee het OM in de zomer van 2025 te maken kreeg, domineerde de aanpak daarvan sindsdien. Het OM moest zijn systemen loskoppelen van het internet waardoor het werk gedurende enkele maanden op basis van noodprocessen is verricht. Hierdoor zijn administratieve achterstanden ontstaan in de verwerking in de ICT systemen. Aan het einde van 2025 waren deze achterstanden voor het grootste deel weggewerkt.

Schaarste in de strafrechtketen is een ander belangrijk thema. De ontwikkelingen die in het criminaliteitsbeeld zichtbaar worden, vertalen zich niet automatisch door in het zaaksaanbod van het OM. Niet alle zaken kunnen door de rechter worden behandeld. Dat vraagt steeds om scherpe keuzes. Deze ontwikkelingen kleuren het jaar 2025 waarop in dit hoofdstuk wordt teruggekeken.
Het werk van het OM wordt hierbij in cijfers gepresenteerd en daarop wordt een toelichting gegeven. Het beeld dat daaruit spreekt, is goed vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Ontwikkelingen in het criminaliteitsbeeld

Voor het vierde jaar op rij ligt het aantal ter kennis gekomen misdrijven bij de politie rond hetzelfde niveau. In 2025 registreerde de politie 808.300 misdrijven. Dat is met 0,3 procent meer geregistreerde misdrijven nagenoeg gelijk aan het niveau een jaar eerder.

Dat de geregistreerde criminaliteit bij de politie landelijk gezien stabiel blijft, wil niet zeggen dat er sprake is van een onveranderd veiligheidsbeeld. De impact van criminaliteit groeit, terwijl dit niet altijd goed zichtbaar wordt in de geregistreerde criminaliteit. Aangiftebereidheid speelt hierbij een belangrijke rol, net als de 'pakkans'.

Al langere tijd nemen bepaalde vormen van traditionele criminaliteit af. In 2021 registreerde de politie 23.500 woninginbraken en 5 jaar later 21.600. Het aantal gewapende overvallen nam in deze periode af van 700 in 2021 naar 540 in 2025. Zakkenrollerij nam in 2024 al in een jaar tijd met 24 procent af. In 2025 is een verdere afname te zien naar 40 procent minder incidenten met betrekking tot zakkenrollerij in twee jaar tijd. Hetzelfde geldt voor winkeldiefstallen. De politie registreerde in 2024 al 13 procent minder winkeldiefstallen dan een jaar eerder. In 2025 nam het aantal geregistreerde winkeldiefstallen met nog eens 5 procent verder af.

Een opvallende daling is ook zichtbaar in het aantal bij de politie ter kennis gekomen misdrijven voor online criminaliteit. Het gaat hierbij enerzijds om cybercrime waarbij een ICT-middel het doelwit is. Deze vorm van criminaliteit kan niet bestaan zonder de aanwezigheid van ICT middelen. Hierbij valt te denken aan hacks of dreigementen door middel van ransomware. Deze vorm van criminaliteit vindt met name via ICT-middelen plaats. Het gaat hierbij specifiek om online fraudevormen. Waar in 2024 nog sprake was van een verdere toename van 12 procent aan geregistreerde online misdrijven, is in 2025 een afname te zien van 16 procent. Vooral voor fraude met online handel wordt een scherpe daling in de geregistreerde criminaliteit zichtbaar, evenals voor cybercrime.

Voor drugshandel is een verdere toename te zien met 7 procent evenals voor wapenhandel met 10 procent. Het aantal branden en ontploffingen nam in 2024 al in een jaar tijd met een kwart toe. In 2025 is eveneens een verdere groei te zien van 8 procent.

Groei is ook te zien in het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven. Het aantal openlijke geweldsmisdrijven en het aantal bedreigingen zijn beide met 7 procent gestegen. Het aantal mishandelingen nam met 5 procent toe. Het aantal openbare orde misdrijven is in een jaar tijd met 21 procent gestegen. Groei zit ook in het aantal ter kennis gekomen misdrijven voor discriminatie met 19 procent.

Een verdere toename van 13 procent is zichtbaar in het aantal aangiften en meldingen van seksuele misdrijven. Wanneer ook naar overtredingen wordt gekeken, is sprake van een toename van 19 procent. Hierbij valt te denken aan seksuele intimidatie dat zowel offline als online kan plaatsvinden.

Per 1 juli 2024 is de nieuwe Wet seksuele misdrijven in werking getreden. Hierin zijn meer vormen van seksueel overschrijdend gedrag strafbaar geworden, zoals het seksueel contact hebben terwijl er geen sprake is van volledig wederzijdse instemming. Ook seksuele intimidatie is strafbaar geworden, zowel offline als online. Deze nieuwe wet

en de toegenomen aandacht voor seksueel geweld houdt mogelijk verband met de stijging van het aantal meldingen en aangiften.

Vanaf 2022 is sprake van een hoog aantal geregistreerde incidenten voor rijden onder invloed. Sindsdien lag het aantal geregistreerde misdrijven voor rijden onder invloed jaarlijks rond de 43.000 incidenten. In 2025 is dit met 11 procent gestegen naar 47.900 incidenten. Het gaat hierbij vooral om het rijden onder invloed van alcohol of drugs.

De ontwikkelingen in de criminaliteit zijn van invloed op het aantal verdachten dat in beeld komt tijdens de opsporing en vervolging. Bij traditionele vormen van criminaliteit is de pakkans dikwijls hoger, omdat de verdachte vaker op heterdaad wordt betrapt. Bij vormen van online criminaliteit komen minder verdachten in beeld. De aangiftebereidheid voor deze vorm is ruim de helft lager dan voor de traditionele criminaliteit, zo blijkt uit de veiligheidsmonitor 2025 van het CBS. Daarnaast is de schaalgrootte kenmerkend voor online criminaliteit: één of enkele verdachten kunnen in de online wereld veel meer slachtoffers maken dan offline mogelijk zou zijn. Ook de impact op de maatschappij kan groot zijn. Vanwege technologische ontwikkelingen zoals de invloed van AI en het grensoverschrijdende karakter ontwikkelt online criminaliteit zich snel.

Het veranderende criminaliteitsbeeld vraagt voortdurend om scherpe keuzes waar de schaarse capaciteit in de opsporing en vervolging op moet worden ingezet en welke deskundigheid nodig is bij de aanpak van complexe zaken.

Resultaten Veiligheidsagenda

De minister van Justitie en Veiligheid, de Regioburgemeesters en het College van procureurs-generaal van het OM hebben in afstemming met de Korpsleiding van de politie een gemeenschappelijke Veiligheidsagenda opgesteld voor de periode 2023-2026. Dit zijn de onderwerpen die, uiteraard met inachtneming van de lokale prioriteiten, altijd meegewogen worden bij de inzet van de politie. Centraal staan de thema's georganiseerde misdaad en criminele geldstromen, de bestrijding van mensenhandel, cybercrime, gedigitaliseerde criminaliteit en online seksueel misbruik. De afgesproken normen en de resultaten van 2025 staan vermeld in de tabel.

Beleidsafspraken

	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Norm 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2025 t.o.v. norm 2025
Ondermijning en georganiseerde criminaliteit					
Aantal aangepakte csv's	1.800	1.748	1.530	1.778	116%
Criminele geldstromen					
Waarde beslag (in mln euro's)	228,6	234,7	210,0	192,2	92%
Mensenhandel					
Aantal OM-verdachten mensenhandel	210	196	220	212	96%
Aantal eenheidsoverstijgende onderzoeken	17	14	>17	12	80%
Cybercrime					
Aantal cybercrime regulier	336	351	400	370	93%
waarvan alternatieve of aanvullende interventies	36	22	100	44	
waarvan CSV	50	61	80	57	
Aantal fenomeenonderzoeken	36	46	43	29	67%
waarvan alternatieve of aanvullende interventies	14	18	22	4	
Aantal high tech crime onderzoeken	17	20	20	20	100%
Gedigitaliseerde criminaliteit					
Aantal gedigitaliseerde criminaliteit regulier	3.302	6.617	2.700	5.144	191%
waarvan alternatieve of aanvullende interventies	1.425	4.649	675	3.328	
Aantal fenomeenonderzoeken	4	12	5	5	100%
Online seksueel kindermisbruik					
Inzet gericht op misbruiker/vervaardiger	116	86	130	89	68%
Inzet gericht op keyplayers (/netwerken)	68	24	20	39	195%
Inzet gericht op bezitters/verspreiders	444	524	-	395	
Totale inzet	628	634	600	523	87%

Het aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden (csv's) lag in 2025 met 1.778 ruim boven de afgesproken norm van 1.530 aangepakte csv's. Het gaat hierbij om projectmatige en zogenaamde 'korte klap' onderzoeken naar georganiseerde criminaliteit evenals onderzoeken naar high impact crimes door teams grootschalige onderzoeken (TGO's) met een link naar de georganiseerde criminaliteit. Van de 1.778 csv-onderzoeken waren er 736 drugsgerelateerd en 102 csv-onderzoeken hadden betrekking op wapens en explosieven.

Ondermijnende criminaliteit wordt tevens bestreden door de aanpak van criminele geldstromen. Daarmee wordt beoogd te voorkomen dat crimineel geld verdiend kan worden, dat het illegaal verdiende geld in het legale circuit komt of blijft rondcirkelen binnen het illegale circuit. Het bedrijfsproces en het verdienmodel van criminelen moeten worden gefrustreerd en verstoord. Het ontnemen (of 'afpakken') van het met criminaliteit verdiende vermogen is één van de instrumenten die door politie en het OM kan worden ingezet. In 2025 is voor 192,2 miljoen euro beslag gelegd. Hiermee is het beoogde bedrag aan waarde beslag in 2025 voor 92 procent gerealiseerd.

Voorzichtige groei is weer te zien op het aantal verdachten voor mensenhandel na een terugval in 2024. In 2025 liggen de resultaten weer op het niveau van 2023 waarmee de gewenste streefwaarde voor 2025 dicht is genaderd.

Voor cybercrime regulier is het aantal verdachten in 2025 met ruim 5 procent toegenomen ten opzichte van 2024, maar daarmee is de beoogde doelstelling in 2025 niet volledig gerealiseerd. Verder zijn 29 fenomeenonderzoeken en 20 high tech crime onderzoeken tactisch afgerond.

Fenomeenonderzoeken zijn complexe onderzoeken die uitgevoerd worden door de cybercrimeteams van de politie en die gericht zijn op de bestrijding van cybercriminelen en hun geavanceerde technologische methoden om misdrijven te plegen. Deze onderzoeken worden omvangrijker en steeds vaker is hierbij internationale samenwerking vereist.

Gedigitaliseerde criminaliteit is een nieuw thema in de Veiligheidsagenda. Deze vorm van online criminaliteit omvat zeer veel typen delicten en doet zich in steeds nieuwe verschijningsvormen voor. In deze Veiligheidsagenda wordt de aandacht primair gericht op vier specifieke vormen van gedigitaliseerde criminaliteit. Het gaat om fraude met online handel, online fraude met betaalproducten, online voorschotfraude en online identiteitsfraude. Het aantal voor 2025 ten doel gestelde reguliere zaken voor dit thema is ruimschoots gerealiseerd. De opvolging van deze zaken kan zowel in het strafrecht als daarbuiten middels een alternatieve afdoening plaatsvinden. In het jaarverslag van de politie worden de resultaten uitgebreid toegelicht.

Aanpak criminele samenwerkingsverbanden en ondermijnende criminaliteit

De bestrijding van zware georganiseerde criminaliteit en actieve criminele samenwerkingsverbanden is een belangrijke prioriteit van het OM, waarin veel tijd en capaciteit wordt geïnvesteerd. Het OM doet er met de opsporingspartners alles aan om de dreiging van de georganiseerde misdaad weg te nemen en de georganiseerde (drugs)criminaliteit te reduceren en beheersbaar te maken. De aanpak richt zich echter ook op andere vormen van ernstige georganiseerde ondermijnende criminaliteit, zoals de tabellen in dit hoofdstuk laten zien. Vaak gaat het om complexe en langdurige opsporingsonderzoeken met een groot aantal verdachten, getuigen en slachtoffers, steeds vaker met internationale dimensies.

Die georganiseerde drugscriminaliteit is sterk internationaal georiënteerd, maar de effecten ervan zijn vaak lokaal zichtbaar. Een goed voorbeeld hiervan is de uithalersproblematiek; de succesvolle aanpak daarvan lijkt een waterbedeffect tot gevolg te hebben, waarbij de uithalers steeds vaker in andere zeehavens vlak buiten Nederland actief zijn.

In 2025 zijn 2.504 nieuwe of lopende strafrechtelijke onderzoeken naar criminele samenwerkingsverbanden (csv-onderzoeken) uitgevoerd. Dat is een lichte toename van 4 procent ten opzichte van 2024. Verdere groei is te zien in het aantal csv-onderzoeken onder leiding van de arrondissementsparketten. Het aantal csv-onderzoeken onder leiding van het Functioneel Parket neemt al enkele jaren af. Voor langere tijd was een eenzelfde ontwikkeling in het aantal csv onderzoeken onder leiding van het Landelijk Parket, maar in 2025 is hierin weer een lichte kanteling te zien.

Bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit is de laatste jaren steeds meer sprake van samenwerking tussen parketten, bijvoorbeeld als het gaat om de aanpak van een fenomeen. Hierbij leveren de landelijke onderdelen van het OM – het LP en het FP – vaker dan voorheen ook een bijdrage aan csv-onderzoeken van de arrondissementsparketten. Deze csv-onderzoeken tellen mee bij het aantal csv-onderzoeken door de arrondissementsparketten, maar komen niet terug in de cijfers van het LP en het FP. Dit terwijl die bijdrage wel veel tijd en capaciteit

kost. Dit verklaart de gewijzigde verhouding in het aantal csv-onderzoeken tussen deze OM-onderdelen.

De resultaten die in de gezamenlijke onderzoeken worden geboekt zijn niet de resultaten van één OM-onderdeel, maar die van het OM als geheel. Vanuit dat perspectief is een toename van het aantal strafrechtelijke onderzoeken naar csv's te zien, waarbij steeds meer sprake is van parket overstijgende samenwerking.

Om een beeld te krijgen van de centrale thematiek van de csv-onderzoeken is een onderscheid te maken naar het belangrijkste aandachtsgebied. In veel gevallen heeft een onderzoek meerdere aandachtsgebieden. Zo kennen drugsonderzoeken regelmatig witwassen of vuurwapens en explosieven als tweede aandachtsgebied. Witwassen komt omgekeerd vaak voor in combinatie met drugshandel. En vuurwapens en explosieven zijn vaak in combinatie met drugshandel, brandstichting of levensdelicten. Cybercrime komt regelmatig in combinatie met fraude voor. Veel criminele groeperingen zijn immers op verschillende criminele terreinen actief.

Van de csv-onderzoeken die worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de arrondissementsparketten richt het merendeel zich op de productie van en handel in drugs en het witwassen van de daarbij verdiende winsten. Langere tijd groeide het aantal onderzoeken naar criminele organisaties die zich bezighouden met de handel in cocaïne en heroïne. In 2025 ligt dit aantal onderzoeken nog steeds op een hoog niveau maar is de snelheid van de verdere groei afgeremd tot een kleine 2 procent ten opzichte van 2024. Het aantal onderzoeken naar synthetische drugs neemt voor het tweede jaar op rij af. In 2025 zijn 6 procent minder onderzoeken dan een jaar eerder. Toch blijft de focus hiermee met name op de aanpak van productie en handel en smokkel van harddrugs. Het aantal onderzoeken naar grootschalige hennepteelt neemt verder af naar 47 onderzoeken in 2025. Een daling is ook te zien in het aantal onderzoeken naar mensenhandel met 13 procent ten opzichte van 2024. Daarentegen is verdere groei te zien in het aantal csv-onderzoeken naar geweldsmisdrijven van 102 onderzoeken in 2024 naar 117 onderzoeken in 2025 evenals in het aantal csv-onderzoeken naar brandstichting van 20 onderzoeken in 2024 naar 52 onderzoeken in 2025.

Ook het aantal onderzoeken met als aandachtsgebied wapens en explosieven stijgt verder van 100 onderzoeken in 2024 naar 120 onderzoeken in 2025. Met 59 onderzoeken vinden in 2025 ook meer onderzoeken plaats naar ideologische misdaad. Hierbij valt te denken aan jihadisme, soevereinen, links of rechts extremisme.

Cybercrime vormt eveneens een belangrijk aandeel in het aantal csv-onderzoeken dat onder leiding van de arrondissementsparketten wordt verricht. Daarnaast is een toename te zien in het aantal onderzoeken naar fraude van 72 onderzoeken in 2024 naar 81 onderzoeken in 2025 en in het aantal onderzoeken naar vermogensdelicten van 61 onderzoeken in 2024 naar 74 onderzoeken in 2025.

Totaal aantal strafrechtelijke onderzoeken naar csv's

	2021	2022	2023	2024	2025
Arrondissentsparketten/Politie/KMAR/BOD	1.701	1.697	1.893	1.895	2.006
Functioneel Parket/Politie/BOD	400	335	282	285	251
Landelijk Parket/Politie/KMAR/BOD	281	337	251	230	247
Totaal	**2.382**	**2.369**	**2.426**	**2.410**	**2.504**

Aantal strafrechtelijke onderzoeken naar csv's door arrondissementsparketten naar aandachtsgebied

	2021	2022	2023	2024	2025
Grootschalige hennepteelt	109	79	63	50	47
Cocaïne & heroïne	280	345	472	497	505
Synthetische drugs	271	236	279	253	238
Mensenhandel	141	157	149	133	116
Mensensmokkel	30	59	56	34	33
Wapens & explosieven	79	77	89	100	120
Witwassen	182	167	164	168	186
OMG's	26	18	11	8	7
Hollandse netwerken	2	2	2	1	1
Ideologische misdaad	37	32	33	45	59
Kinderporno	0	0	0	0	0
Geweld & zeden	81	77	80	102	117
Brandstichting	9	9	9	20	52
Levensdelicten	113	111	99	81	81
Cybercrime	143	155	196	217	226
Fraude	62	63	69	72	81
Vermogensdelicten	74	48	61	61	74
Overig	62	62	61	53	63
Totaal	**1.701**	**1.697**	**1.893**	**1.895**	**2.006**

Het aantal csv-onderzoeken dat onder verantwoordelijkheid van het Landelijk Parket wordt uitgevoerd, vaak door de eenheid Landelijke Opsporing en Interventies, trok in 2022 nog aan naar 337 onderzoeken, maar loopt daarna weer terug naar 251 onderzoeken in 2023 en 230 onderzoeken in 2024. In 2025 is weer lichte groei te zien naar 247 onderzoeken. Het Landelijk Parket concentreert zich daarbij steeds meer op grote onderzoeken met een langere looptijd en grotere complexiteit. Ook levert het Landelijk Parket steeds vaker bijstand aan andere parketten evenals aan de aanpak van criminele machtsstructuren en de crypto-aanpak. Net als bij de arrondissementsparketten is een substantieel deel van de csv-onderzoeken gericht op de opsporing van drugsgerelateerde misdrijven, hoewel het aantal onderzoeken naar synthetische drugs na een piek in 2022 weer op een wat lager niveau ligt. Ook het aantal onderzoeken naar cocaïne en heroïne is weer afgenomen van 52 onderzoeken in 2024 naar 41 onderzoeken in 2025. Verdere groei wordt zichtbaar in het aantal onderzoeken naar kinderporno van 30 naar 39 onderzoeken. Ook cybercrime vormt een belangrijk aandeel in het aantal csv-onderzoeken dat onder verantwoordelijkheid van het Landelijk Parket wordt gedraaid. Daarnaast zijn in 2025 meer onderzoeken te zien op geweldsmisdrijven en ideologische misdaad.

Aantal strafrechtelijke onderzoeken naar csv's door het Landelijk Parket naar aandachtsgebied

	2021	2022	2023	2024	2025
Grootschalige hennepteelt	1	0	0	0	2
Cocaïne & heroïne	44	49	43	52	41
Synthetische drugs	41	77	36	33	35
Mensenhandel & mensensmokkel	18	24	24	11	12
Wapens & explosieven	10	15	6	6	10
Witwassen	42	43	29	26	24
OMG's	1	1	0	1	1
Hollandse netwerken	0	0	0	0	0
Ideologische misdaad	22	20	27	7	15
Internationale misdaad	9	10	5	2	2
Kinderporno	12	16	24	30	39
Cybercrime	36	42	29	40	41
Fraude	1	2	2	1	3
Vermogensdelicten	1	1	0	1	1
Overig	27	22	19	10	7
Totaal	**281**	**337**	**251**	**230**	**247**

Strafrechtelijke onderzoeken naar criminele samenwerkingsverbanden die onder verantwoordelijkheid van het Functioneel Parket worden uitgevoerd, concentreren zich op fraude, criminele geldstromen en milieucriminaliteit. Het merendeel van de csv-onderzoeken wordt verricht in samenwerking met de FIOD, de politie en de opsporingsdiensten van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA-IOD), de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT-IOD) en de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). Vanaf 2024 is een toename van kleinschalige en kortlopende onderzoeken inzake milieucriminaliteit. Het aantal csv-onderzoeken naar fraude is verder afgenomen.

Aantal strafrechtelijke onderzoeken naar csv's door het Functioneel Parket naar aandachtsgebied aangeleverd door alle opsporingsdiensten

	2021	2022	2023	2024	2025
Milieu	74	63	55	101	109
Fraude	326	272	227	184	132
Criminele geldstromen					10
Totaal	**400**	**335**	**282**	**285**	**251**

Indien de resultaten van het strafrechtelijk onderzoek daar de mogelijkheid toe geven, kan de officier van justitie besluiten om één of meerdere verdachten strafrechtelijk te vervolgen. In 2025 behandelde het OM bijna 2.100 strafzaken tegen een verdachte met een relatie naar de georganiseerde criminaliteit. Het merendeel van de ondermijningszaken is voorgelegd aan de rechter. In 2025 sprak de rechter in 1.386 ondermijningszaken een vonnis uit, waarbij 1.234 verdachten schuldig werden bevonden en 118 verdachten werden vrijgesproken.

Aantal uitspraken rechter in ondermijningszaken

	2021	2022	2023	2024	2025
Schuldig	1.113	1.238	1.273	1.278	1.234
Vrijspraak	178	201	191	118	118
Overig	62	104	35	32	34
Totaal	**1.353**	**1.543**	**1.499**	**1.428**	**1.386**

Van de 1.234 strafzaken waarin de verdachte door de rechter schuldig werd bevonden legde de rechter in 1.115 gevallen, ofwel in 90 procent, een vrijheidsstraf op. In 242 zaken was dat in combinatie met een taakstraf. In totaal legde de rechter aan 315 personen een taakstraf op. In 111 zaken werd (ook) een geldboete opgelegd voor een totaal bedrag van ruim € 5,9 miljoen.

Aantal veroordelingen tot een vrijheidsstraf in ondermijningszaken

	2021	2022	2023	2024	2025
< 1 jaar	379	364	368	396	393
1 - 2 jaar	151	170	224	202	204
2 - 5 jaar	281	288	370	405	380
> 5 jaar	95	177	167	149	138
Totaal	**906**	**999**	**1.129**	**1.152**	**1.115**

Verreweg de meeste verdachten, in totaal 568, werden veroordeeld tot een vrijheidsstraf voor de productie van en handel in drugs. Circa 35 procent werd veroordeeld tot een vrijheidsstraf tot één jaar en zo'n 34 procent tot een vrijheidsstraf van 2 tot 5 jaar. In totaal werden 138 verdachten veroordeeld tot een gevangenisstraf van meer dan 5 jaar, waarvan 23 verdachten tot een straf van 10 tot 20 jaar en 2 verdachten tot een straf van 20 tot 30 jaar. Voor één verdachte volgde een levenslange gevangenisstraf.

Aantal veroordelingen tot een vrijheidsstraf in 2025 naar aandachtsgebied

	<1 jaar	1-2 jaar	2-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Productie & handel drugs	156	101	238	73	568
Mensenhandel & mensensmokkel	27	15	10	7	59
Wapens & explosieven	20	6	16	8	50
Witwassen	20	6	16	1	43
OMG's	1	0	0	0	1
Hollandse netwerken	0	0	1	0	1
Geweld & zeden	30	13	39	12	94
Brandstichting	7	2	8	3	20
Levensdelicten	5	5	10	23	43
Cybercrime	27	17	15	0	59
Vermogensdelicten	16	6	4	0	26
Fraude	42	19	6	4	71
Criminele geldstromen	0	1	2	0	3
Milieu	23	5	0	0	28
Overig	19	8	15	7	49
Totaal	**393**	**204**	**380**	**138**	**1.115**

In 2025 zijn door de politie opnieuw 1.534 aanslagen met explosieven op woningen en bedrijven geregistreerd. In 2024 ging het om 1.543 aanslagen dan wel pogingen daartoe ten opzichte van zo'n 900 in 2023. Het betreft een fenomeen dat de afgelopen jaren een enorme vlucht heeft genomen. De achtergrond van de explosies is veelal gelegen in een conflict in het criminele drugscircuit. Maar er lijkt steeds meer sprake van kopieergedrag.

Het komt ook voor dat explosieven worden geplaatst vanwege burenruzies, relationele conflicten of om zakelijke redenen. Regelmatig zijn hierbij jonge tot zeer jonge verdachten betrokken. Ondanks de inzet van het strafrecht en de relatief hoge pakkans en de zware straffen voor het plaatsen van explosieven, wordt nog geen merkbare afname van dit inmiddels landelijke fenomeen geconstateerd. Dit is een voorbeeld van een maatschappelijk probleem waarop de inzet van het strafrecht alleen niet voldoende is om deze effectief aan te kunnen pakken. Dit betekent dat de inspanningen gericht zijn geweest op de ontwikkeling van preventie en alternatieve interventies. Het door de minister van Justitie en Veiligheid opgerichte Strategisch Offensief Tegen Explosies waarin verschillende partners zich hebben verenigd is hier een mooi voorbeeld van, net als het gebruik van de FieldLab-methode.

De instroom van misdrijfzaken

In 2025 nam het aantal nieuwe strafzaken dat bij het OM instroomde weer af tot bijna het laagste niveau in de afgelopen 5 jaren.

Het beeld wordt voor een deel beïnvloed door de ICT-verstoring waarmee het OM in 2025 te maken kreeg. Door deze verstoring moest het OM zijn ICT-systemen offline halen, waardoor het OM zijn werk tussen 17 juli 2025 en 25 september 2025 op basis van noodprocessen heeft verricht, veelal via workarounds of handmatig. Hierdoor ontstonden er administratieve achterstanden in de verwerking van de ICT-systemen. Ook nieuwe zaken konden in deze periode niet automatisch vanuit de politie worden binnengehaald. Door de enorme inzet van collega's zijn deze achterstanden inmiddels bijna ingelopen. Hierdoor is het jaar 2025 afgesloten met nog een achterstand van een kleine 9.000 misdrijfzaken.

Daarnaast lag de instroom van nieuwe strafzaken in 2024 om administratieve redenen zo'n 22.000 misdrijfzaken hoger, vanwege groei van het aantal eenvoudige misdrijven die door parket CVOM worden behandeld. Er moest tijdelijk extra personeel worden aangenomen om deze plotselinge groei het hoofd te bieden. In 2024 zijn de achterstanden in ontvangen zaken weggewerkt, waardoor de instroom van nieuwe strafzaken hoger lag dan feitelijk het geval is geweest. Rekening houdend met deze administratieve ontwikkelingen, laat de feitelijke instroom van nieuwe strafzaken in 2025 een stabiele doorontwikkeling zien. In dit jaarbericht zal verder worden uitgegaan van het aantal zaken zoals dat in de ICT-systemen staat geregistreerd.

In totaliteit registreerde het OM 171.100 nieuwe strafzaken in 2025 waarmee het aanbod aan nieuwe zaken 15 procent is gedaald ten opzichte van 2024.

In 9 procent van de strafzaken was de verdachte nog minderjarig tijdens het plegen van het delict, 89 procent van de verdachten was meerderjarig. In 2 procent van de zaken ging het om een rechtspersoon. Die verhoudingen waren jaren stabiel, maar recent neemt het aandeel minderjarige verdachten in het aantal nieuwe strafzaken toe. Het gaat hierbij niet om buitenstrafrechtelijke afdoeningen. Minderjarige verdachten van lichte delicten worden daar waar passend naar bureau Halt doorverwezen of worden via een reprimande afgedaan. Deze zaken stromen niet als strafzaak bij het OM ter vervolging in.

In 2025 zijn verder 10.600 strafzaken opnieuw ingestroomd om nog een keer behandeld te worden. Het gaat dan vaak om een strafbeschikking die niet geëxecuteerd kan worden of waartegen verzet is ingesteld. In totaal stroomden in 2025 181.700 strafzaken in die door het OM in behandeling zijn genomen.

Instroom in relatie tot de ontwikkelingen in het criminaliteitsbeeld

De ontwikkelingen in de criminaliteit zijn van invloed op de instroom van nieuwe strafzaken. Zo werkt de afname van de meer traditionele vormen van criminaliteit, zoals woninginbraak en winkeldiefstal, ook door in de instroom van verdachten bij het OM. De recente toename van geweldsmisdrijven wordt in het zaaksaanbod van het OM nog niet in de volle breedte zichtbaar, maar wel in geprioriteerde zaakstromen. Voor andere delicten is nog geen zelfde ontwikkeling te zien. Enerzijds kost het tijd om misdrijven op te sporen en is daarvoor soms andere kennis nodig indien het criminaliteitsbeeld veranderd. Anderzijds is sprake van schaarste in de gehele strafrechtketen, zo ook in de opsporing van strafbare feiten. In het afgelopen jaar stond deze extra onder druk vanwege de grootschalige capaciteitsinzet bij de NAVO-top. Daarbij speelt ook mee dat de politie in 2025 heeft aangegeven, dat de financiële problemen en personele tekorten de slagkracht en toekomstbestendigheid van de politie onder druk zetten. Dit betekent dat het OM steeds scherpe keuzes moet maken over de inzet van de beschikbare capaciteit of waar deze moet worden verlegd, gelet op de ontwikkelingen in de criminaliteit.

Zo is het aantal rijden-onder-invloedzaken sinds 2022 fors toegenomen, van ongeveer 26.000 naar rond de 45.000 in de afgelopen jaren. Deze toename wordt zichtbaar in de instroom van eenvoudige misdrijven die door de CVOM worden behandeld. In 2024 lag de instroom zo'n 22.000 zaken hoger vanwege het wegwerken van voorraden in de fase voorafgaand aan de instroom van zaken bij het OM. In 2025 registreerde het OM opnieuw 45.200 nieuwe eenvoudige misdrijven waarmee het aanbod aan rijden-onder-invloedzaken hoog blijft.

Al langere tijd is er sprake van een daling in het aantal interventiezaken. In 2021 registreerde het OM nog 111.200 interventiezaken; 5 jaar later in 2025 is dat met 13 procent afgenomen naar 96.700 interventiezaken. In deze zaakstroom wordt de veelvoorkomende criminaliteit behandeld waarbij altijd een verdachte in beeld is. Deze zaken worden veelal via de ZSM-werkwijze afgedaan. Het gaat hierbij om delicten die zich vooral binnen de stad of regio afspelen. De instroom van het aantal nieuwe onderzoekszaken, ook wel high impact zaken genoemd, nam in 2025 met 8 procent weer af tot 22.200 misdrijven. Dit zijn zwaardere misdrijfzaken

waarbij de verdachte meestal in bewaring wordt gesteld. De afname is voor een deel beïnvloed door de ICT-verstoring. In deze periode nam het aantal voorgeleidingen met 28 procent af ten opzichte van dezelfde periode in 2024, met name omdat er in verschillende arrondissementen tijdelijk minder tot geen snelrecht- en supersnelrechtzittingen konden plaatsvinden. Het ging daarbij voornamelijk om meerderjarige verdachten van vermogens-misdrijven en in mindere mate om opiumzaken. Het effect dat naar aanleiding van de ICT-verstoring is opgetreden zal naar verwachting in 2026 weer tot een correctie leiden.

Het aantal minderjarige verdachten in de onderzoekszaken blijft onverminderd hoog. In 2024 waren al 14 procent meer minderjarige verdachten voor deze zwaardere misdrijven ingeschreven, terwijl het aantal volwassen verdachten in deze zaakstroom met 4 procent daalde ten opzichte van 2023. In 2025 zet de groei van het aantal minderjarige verdachten van zwaardere misdrijven zich met 5 procent extra voort. Jeugdige verdachten (12- tot en met 17-jarigen) komen sinds 2024 vaker met justitie in aanraking voor onder meer brandstichting, bedreiging, vrijheidsberoving, (poging) doodslag of moord en ernstige vermogensmisdrijven als straatroven en overvallen of het bezit van een wapen of explosieven. De betrokkenheid van minderjarige verdachten bij deze strafbare feiten nam in de instroom van misdrijven bij het OM in de afgelopen twee jaar met bijna een kwart toe. Het WODC ziet in zijn monitor jeugdcriminaliteit 2000-2023 over de langere periode geen aanwijzingen voor verjonging of verharding van jeugdige verdachten of daders (12- tot 23 jarigen). De recente ontwikkelingen die sinds 2024 in het zaaksaanbod van het OM zichtbaar worden, zijn in de monitor van het WODC nog niet meegenomen.

Het aantal seksuele misdrijfzaken in 2025 blijft met ruim 2.500 nieuwe verdachten stabiel ten opzichte van de jaren 2023 en 2024. Op 1 juli 2024 trad de nieuwe Wet seksuele misdrijven in werking. Sinds de inwerkingtreding van deze nieuwe wet zijn meer vormen van seksueel overschrijdend gedrag strafbaar geworden en dat maakt het voor slachtoffers mogelijk om eerder melding en aangifte te doen. Het aantal geregistreerde seksuele misdrijven bij de politie is in 2025 dan ook met 13 procent toegenomen ten opzichte van 2024. Deze ontwikkeling is nog niet volledig doorgewerkt in de instroom van verdachten bij het OM.

Het kost immers tijd om het opsporingsonderzoek naar de strafbare feiten te kunnen afsluiten. Wel is met 5 procent weer een lichte groei te zien in het aantal verdachten voor verkrachting die ter vervolging bij het OM zijn ingeschreven. Hetzelfde geldt voor aanranding waarvoor 4 procent meer verdachten bij het OM zijn ingestroomd ten opzichte van 2024. Tot de seksuele delicten wordt binnen de politie ook het aantal aangiften en meldingen voor aanstootgevend gedrag en misbruik van seksueel beeldmateriaal gerekend, die in het afgelopen jaar beide met ruim 30 procent zijn toegenomen. Bij misbruik van seksueel beeldmateriaal valt te denken aan zogenoemde sextortionzaken, waarbij een verdachte dreigt intieme foto's of video's van een slachtoffer te verspreiden als er niet wordt voldaan aan bepaalde eisen. Bij het OM zien de seksuele misdrijven enkel toe op de seksuele strafbare feiten. Wanneer ook bij het aantal geregistreerde delicten bij de politie enkel wordt gekeken naar de seksuele strafbare feiten, dan is het aantal aangiften en meldingen met 8 procent toegenomen ten opzichte van 2024, onder een gelijkblijvend aantal misdrijven die voor dit thema bij het OM zijn geregistreerd. Het OM beschouwt misbruik van van seksueel beeldmateriaal eveneens als een ernstig misdrijf. Het aantal nieuwe verdachten voor dit misdrijf is in de afgelopen 2 jaar sterk gestegen met bijna een kwart ten opzichte van 2024 en met bijna 38 procent ten opzichte van 2023. De verspreiding vindt nagenoeg altijd online of via een ICT-middel plaats. Vanwege het online karakter wordt dit delict vaak als gedigitaliseerde criminaliteit gekenmerkt, maar door nuances kan de nadruk ook op de zedenkant liggen.

Onder gedigitaliseerde criminaliteit worden traditionele delicten verstaan, waarbij ICT wordt ingezet als middel en niet als doel. In de afgelopen jaren lag de focus hierbij vooral op de aanpak van online fraudevormen. Naast de delicten die per definitie online plaatsvinden, vinden ook interpersoonlijke delicten in toenemende mate online plaats. Misdrijven waarbij een ICT-middel het doelwit is, vallen onder de aanpak van cybercrime. Tezamen wordt gesproken over online criminaliteit. Online criminaliteit neemt snel in omvang toe en vormt een steeds grotere bedreiging voor de samenleving. De aanpak daarvan is complex vanwege voortdurende veranderende technologische mogelijkheden en de internationale samenwerking die steeds vaker is vereist. Desondanks wil het OM meer veelvoorkomende online criminaliteit opsporen en vervolgen. Volgens de Veiligheidsmonitor 2025 van het CBS is te zien dat bijna de helft van alle slachtoffers van criminaliteit te maken heeft gehad met een online delict. Het verschil tussen deze bevolkingsenquêtes en het aantal ter kennis gekomen delicten bij de politie voor online fraude en cybercrime is met 8 procent ten opzichte van de totale geregistreerde criminaliteit groot. Hetzelfde geldt voor het aandeel online fraude en cybercrimezaken van 1,3 procent ten opzichte van het

totale zaaksaanbod van het OM. Deze verhoudingen zijn niet helemaal met elkaar te vergelijken, omdat een verdachte in de online wereld veel slachtoffers kan maken. Daarnaast is de aangiftebereidheid voor deze vormen van criminaliteit laag. Desondanks onderzoekt het OM de mogelijkheden om de aanpak van veelvoorkomende online criminaliteit zowel intern als samen met de politie te verbreden en te versterken.

Het aantal verdachten van huiselijk geweld laat een lichte toename zien van 3 procent. In 2025 registreerde het OM 8.840 strafzaken vanwege huiselijk geweld, waarmee het aantal zaken bijna weer terug is op het niveau van 2022. Recent is met name een toename te signaleren van gewelds-misdrijven tussen (ex-)partners waarvoor meer zaken voor bedreiging al dan niet in combinatie met mishandeling bij het OM zijn ingeschreven.

In Nederland komen jaarlijks tientallen vrouwen door geweld om het leven. In het merendeel van de gevallen is een partner of ex-partner de dader. Vrouwen zijn veel vaker slachtoffer van moorden gepleegd door een (ex-) partner dan mannen. Vaak gaat aan een zogeheten femicide een patroon van strafbare feiten in de vorm van huiselijk geweld vooraf. Herkenning van rode vlaggen en vroegtijdige ketengerichte aanpak is hierbij essentieel.

Het OM registreert sinds 2024 het aantal verdachten van geweldsmisdrijven met een vrouwelijk slacht-offer. In 2025 kwamen 82 verdachten in moord- en doodslagzaken met een vrouwelijk slachtoffer bij het OM binnen, waarvan 43 verdachten behoorde tot de huiselijke kring van het slachtoffer. In 67 van de 82 moord- en doodslagzaken met een vrouwelijk slachtoffer ging de verdenking om een poging of het treffen van voorbereidingshandelingen daartoe.

Een andere belangrijke zaakstroom betreft de instroom van verdachten van geweld tegen functionarissen met een publieke taak. Mensen met een publieke taak zorgen voor de veiligheid van iedereen. Zij moeten ongehinderd hun werk kunnen doen. Helaas gebeurt het regelmatig dat medewerkers van onder andere openbaarvervoers-bedrijven, zorginstellingen, politie en andere werknemers geconfronteerd worden met geweld en agressie. In 2025 registreerde het OM ruim 9.800 verdachten voor agressie en geweld tegen mensen met een publiek taak. Dat is een stijging van bijna 8 procent ten opzichte van 2024, waarmee het aantal zaken na een lichte kentering in 2023 en 2024 nagenoeg weer terug is op het hogere niveau van 2022.

In 55 procent van de zaken is er sprake van verbale agressie zoals belediging, bedreiging of weigering om een bevel op te volgen. In 39 procent gaat het om fysiek geweld variërend van eenvoudige mis-handeling, wederspannigheid (verzet met geweld of bedreiging met geweld bij aanhouding) en openlijke geweldpleging. In 3 procent is sprake van ernstige misdrijven zoals zware mishandeling en (poging tot) moord of doodslag. Naar verhouding nam vooral het aantal minderjarige en jongvolwassen verdachten in deze zaakstroom toe.

Landelijke politici vormen eveneens een aparte categorie binnen de zaakstroom geweld tegen functionarissen met een publieke taak. In 2025 waren er 493 meldingen, waarvan er 356 als strafbaar zijn beoordeeld door het OM. Dat is vergelijkbaar met andere jaren.

In 2025 werden 88.200 misdrijven ingeschreven met één of meer slachtoffers. Dit is een afname van bijna 7 procent ten opzichte van 2024, waarmee waarmee het aantal slachtofferzaken minder sterk daalde dan het aantal misdrijfzaken in totaliteit. Niet in elke misdrijfzaak zijn direct slachtoffers betrokken, zoals bij witwaspraktijken of drugshandel. In ongeveer de helft van de misdrijfzaken registreert het OM één of meer slachtoffers. Wanneer slachtoffers in een zaak betrokken zijn, houdt het OM rekening met de belangen van het slachtoffer en effectueert het de rechten van het slachtoffer. Het OM werkt doorlopend aan een adequate informatievoorziening gedurende het strafproces, bescherming, het mogelijk maken van de schadebehandeling en correcte bejegening van slachtoffers.

In dit verband is steeds meer aandacht nodig voor strafzaken met grote aantallen slachtoffers. Dit speelt vooral bij onderzoeken gerelateerd aan cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, maar ook bij gevoelige uitingsdelicten, milieucriminaliteit, omvangrijke zedenzaken, kinderporno en kindermisbruik. Het komt regelmatig voor dat honderden aangiften binnen één zaak worden ingediend. Dit leidt tot massaal en andersoortig slachtofferschap. Er wordt samen met de partners gekeken naar de mogelijke vormen van slachtofferzorg, zodat aan de collectieve belangen tegemoet kan worden gekomen.

Het huidige stelsel is immers primair ingericht op individuele zaken met een beperkt aantal slachtoffers, terwijl digitale criminaliteit kan leiden tot grootschalige collectieve schade. Een vervolging in een strafzaak met veel slachtoffers verstopt de strafrechtketen. De vraag is dus of het strafrecht het juiste instrument is voor zaken met duizenden slachtoffers, of dat (civiel)rechtelijke alternatieven effectiever zijn voor herstel en rechtsbescherming. Naar analogie van het coalitieakkoord van het huidige kabinet, kan

in dat verband gekeken worden of hiervoor naast het strafrecht een aparte, eenvoudige (civiele) procedure moet worden ingericht, zodat de werklast binnen het strafrecht behapbaar blijft en de strafrechtketen niet verstopt raakt.

Het aantal behandelde misdrijfzaken

Sinds enkele jaren wordt binnen het OM fors geïnvesteerd in het terugdringen van de voorraden en het verkorten van de doorlooptijden. Het OM vindt het maatschappelijk niet acceptabel dat slachtoffers, verdachten en andere betrokkenen bij strafzaken soms jarenlang moeten wachten voordat hun zaak wordt behandeld en afgedaan. Het OM kan dat niet alleen. Om zaken tijdig en correct af te kunnen doen, is het OM ook afhankelijk van de Rechtspraak, de politie, de reclassering, het NIFP en diverse andere ketenpartners die net als het OM te kampen hebben met capaciteitsproblemen en achterstanden. Een structurele oplossing hiervan ligt in een gezamenlijke aanpak.

De ICT-verstoring waarmee het OM te maken kreeg in de zomer van 2025 is hierbij niet behulpzaam geweest. Door het tijdelijk offline zijn van de ICT-systemen, konden nieuwe zaken vanuit de politie niet automatisch bij het OM instromen en het aantal te behandelen zaken liep in korte tijd op. Met hulp van de ketenpartners heeft het OM in deze periode zijn werk op basis van noodprocessen verricht, veelal via workarounds of handmatig. Hierdoor zijn er administratieve achterstanden ontstaan in de verwerking in de ICT-systemen. Er is hard gewerkt aan het inhalen daarvan, maar deze administratieve achterstanden waren aan het einde van 2025 nog niet volledig weggewerkt.

In 2025 konden uiteindelijk 200.600 misdrijfzaken worden behandeld en uitstromen, een deel na een beslissing van het OM en een deel na het vonnis van de rechter. Dit is een afname van bijna 7 procent van het aantal zaken dat is behandeld in 2024.

Misdrijfzaken afgedaan door het OM

In 2025 zijn 45.500 zaken afgedaan met een strafbeschikking. Dat is 23 procent van de totale uitstroom. In 2024 lag dat met 52.900 zaken nog op 25 procent van de totale uitstroom. In dat jaar is een grote hoeveelheid eenvoudige strafzaken door de CVOM weggewerkt. Deze zaakstroom leent zich goed voor toepassing van een strafbeschikking. In 2025 is het aantal te behandelen eenvoudige strafzaken afgenomen.

Ook binnen de arrondissementen wordt actief gestuurd op het verhogen van het aantal afdoeningen via een strafbeschikking. Dit heeft ertoe geleid dat de arrondissementsparketten gezamenlijk in 2025 circa 22.500 zaken met een strafbeschikking hebben afgedaan ten opzichte van circa 21.500 zaken in 2024. Hiermee groeit het aandeel strafbeschikkingen gestaag van 13 procent in 2023 naar 15 procent in 2024 en 17 procent in 2025.

Van de 45.500 zaken die in 2025 zijn afgedaan met een strafbeschikking ging het in 42 procent van de gevallen om een verkeersmisdrijf. In 16 procent van de zaken was sprake van een misdrijf dat strafbaar is gesteld in zogenoemde overige wetten. Hierbij valt te denken aan lichte milieumisdrijven, het niet houden aan de wet wegvervoer goederen of misdrijven die strafbaar zijn gesteld in het vuurwerkbesluit. In 11 procent van de zaken was een vermogensdelict het zwaarst geregistreerde feit. Het gaat dan veelal om diefstal of inbraak zonder geweld, heling of valsheid in geschrift.

In 75 procent van de strafbeschikkingen is een geldboete opgelegd. In 13 procent volgde een taakstraf en in 8 procent een ontzegging van de rijbevoegdheid om motorvoertuigen te besturen. Deze sancties kunnen in combinatie met elkaar worden opgelegd.

Het aantal zaken dat is afgedaan met een voorwaardelijk sepot is in 2025 nagenoeg gelijk gebleven aan 2024. In 9.500 zaken is een voorwaardelijk sepot opgelegd, bijvoorbeeld om zaken buiten het strafrecht op een alternatieve manier op te lossen of omdat er sprake is van een gering feit. Bij voorwaardelijke sepots worden geen bijzondere voorwaarden meer opgelegd. Met de lagere uitstroom in 2025 steeg het aandeel voorwaardelijke sepots licht van 4 procent naar 5 procent van de totale uitstroom. Ook het aandeel onvoorwaardelijke sepots steeg met een procent naar 31 procent van de totale uitstroom. In 38.700 zaken was dat om technische redenen; meestal was er onvoldoende bewijs of was iemand ten onrechte als verdachte aangemerkt. In 20.300 zaken kwam de officier om beleidsmatige redenen tot een sepotbeslissing, bijvoorbeeld vanwege de wenselijkheid van een ander dan strafrechtelijk ingrijpen of omdat de verhouding tot de benadeelde inmiddels is hersteld en omstandigheden zijn gewijzigd. Daarnaast zijn met het wegwerken van voorraden met name door parket CVOM naar verhouding iets meer zaken onvoorwaardelijk geseponeerd vanwege de ouderdom van de zaak. De ervaring is dat deze oude eenvoudige misdrijven bij de rechter niet meer tot een strafoplegging leiden.

In 2025 is ruim 1.800 maal een klachtprocedure ex. artikel 12 Sv behandeld door het gerechtshof

tegen de beslissing van het OM om een verdachte niet te vervolgen. Dat is een afname ten opzichte van een jaar eerder, toen 2.000 klachten werden behandeld. In 15 procent was volgens het gerechtshof de klacht gegrond en moest het OM alsnog tot vervolging overgaan.

Afdoening van zaken na een OM-hoorgesprek

Zittingscapaciteit bij de rechtbanken en hoven is schaars. Ter ontlasting van de Rechtspraak, zet het OM zich in om zaken met een strafbeschikking af te doen wanneer dit passend is. In sommige gevallen is het OM hierbij verplicht de verdachte te horen. Dit is het geval wanneer beoogd wordt een bepaalde hogere straf of maatregel aan de verdachte op te leggen. Bij andere strafbare feiten is het uitgangspunt 'niet horen, tenzij'. In die gevallen kan een strafvorderlijke noodzaak een OM hoorgesprek vereisen, bijvoorbeeld om de schuld van de verdachte zorgvuldig te kunnen vaststellen. Ook de verdachte zelf kan aangeven te willen worden gehoord. Tijdens het OM-hoorgesprek kan de verdachte kenbaar maken welke persoonlijke gevolgen de beoogde sanctie zal hebben. Bij minderjarige verdachten wordt standaard een OM-hoorgesprek gevoerd. Bij een OM hoor-gesprek kan een verdachte zich laten bijstaan door een raadsman.

In 2025 is in 32.000 zaken een verdachte uitgenodigd voor een OM-hoorgesprek met de officier van justitie. Dat is 16 procent van alle zaken die in 2025 zijn afgedaan. In 47 procent van deze zaken is een strafbeschikking opgelegd, in 26 procent is besloten de zaak alsnog voor te leggen aan de rechter. In 10 procent volgde een voorwaardelijk sepot.

Ontwikkeling van rechtbankvonnissen in misdrijfzaken

Schaarste aan zittingscapaciteit bij de rechtbanken en hoven blijft een actueel thema. In de afgelopen jaren is door OM en ZM veel geïnvesteerd om met name de hoge voorraad te behandelen zaken door de politierechter terug te dringen die in de loop van de tijd was ontstaan. In het eerste half jaar van 2025 nam de totale voorraad te plannen misdrijfzaken met 10 procent af ten opzichte van eind 2024. De acties rondom de aanpak van de voorraden en doorlooptijden werden daarmee al goed zichtbaar in de voorraad te plannen misdrijfzaken. Mede door de ICT-verstoring waarmee het OM in de zomer van 2025 te maken kreeg, zakte de voorraad te plannen misdrijfzaken verder met 16 procent minder zaken aan het einde van 2025 ten opzichte van het daaraan voorafgaande jaar. Deze afname manifesteerde zich in de voorraad te plannen zaken voor de politierechter die eind 2025 met 18 procent is geslonken. Voor de kinderrechter bleef de voorraad nagenoeg stabiel, mede door de verhoogde instroom van jeugdmisdrijven. De voorraad te plannen misdrijfzaken voor de meervoudige kamer, de meest ernstige zaken, is door de ICT-verstoring niet geraakt. In 2025 nam het aanbod aan nieuwe zaken voor de meervoudige kamer getalsmatig af waardoor de voorraad te plannen zaken met 12 procent is geslonken. Wel neemt de zaakszwaarte in deze voorraad toe, gemeten aan de hand van het aantal verwachte behandelingen op zitting die nodig zal zijn om de zaak af te kunnen doen. De uitstroom van zaken via de meervoudige kamer was in 2025 dan ook iets lager dan beoogd. Ondanks deze ontwikkelingen en alle inspanningen blijft de beschikbare zittingscapaciteit bij de rechtbanken en hoven een punt van aandacht dat steeds om scherpe keuzes vraagt rondom de inname van zaken, de beoordeling en planning daarvan.

In 2025 stroomden in totaal 82.300 zaken uit met een eindvonnis van de rechter. Dat is een afname van 5 procent ten opzichte van 2024. Toen deed de rechter 86.200 zaken af. Het aantal door de meervoudige kamer uitgesproken vonnissen is ten opzichte van 2024 met 2 procent afgenomen van 12.300 naar 12.100. Het aantal vonnissen van de politierechter is met 6 procent gedaald van 69.900 in 2024 naar 65.900 in 2025. De kinderrechter behandelde in 2025 4.300 zaken; een toename van 5 procent ten opzichte van 2024.

De rechter legde in 2025 in 76 procent van de behandelde zaken een straf op aan de verdachte. Verder werd in 2 procent de verdachte schuldig bevonden, maar volgde geen straf. Het aandeel verdachten dat door de rechter werd vrijgesproken is met 6 procent gelijk gebleven aan 2024. Ruim 15 procent van de zaken werd ter terechtzitting gevoegd. Dat betekent dat de rechter een strafzaak voegt bij een andere strafzaak tegen dezelfde verdachte en één vonnis uitspreekt over zowel de hoofdzaak als de gevoegde zaak.

Wanneer de rechter besloot een vrijheidsstraf aan de verdachte op te leggen, ging het in 2025 in 90 procent van de zaken om een vrijheidsstraf van maximaal 1 jaar. Dat is een lichte daling van 1 procent ten opzichte van 2025. In 4 procent, ofwel ruim 1.300 keer, sprak de rechter een gevangenisstraf uit tussen 1 en 2 jaar. Ruim 5 procent van de verdachten kreeg een langere straf opgelegd. Daarmee zijn in 2025 naar verhouding iets meer langduriger vrijheidsstraffen opgelegd dan in voorgaande jaren.

In 2025 zijn 3 verdachten veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf. Het aantal

veroordelingen tot tbs of een opname in een speciale inrichting ligt met 1.220 zo'n 8 procent hoger dan in 2024.

In 2025 is minder vaak hoger beroep aangetekend. In 13.200 strafzaken ging(en) de verdachte en/of het OM in hoger beroep; in 2024 was dat nog in 16.000 strafzaken. In 2.300 zaken is het hoger beroep uiteindelijk ingetrokken. In 2025 is in 12.440 strafzaken een arrest gewezen. Met name een aantal mega-zaken kon door het Ressortsparket en de Gerechtshoven worden afgehandeld. Ook de uitstroom van standaardzaken nam toe.

Doorlooptijden

De ontwikkelingen in de instroom, het wegwerken van de voorraden en de verdere toename van het aantal opgelegde OM-strafbeschikkingen zijn van invloed op de doorlooptijd van strafzaken. Zowel binnen de strafrechtketen als voor het OM is het verkorten van de doorlooptijd een belangrijk thema. Te lange doorlooptijden zijn onwenselijk, omdat zij tekort doen aan het belang van slachtoffers van misdrijven en het recht van verdachten op berechting binnen een redelijke termijn.

Het OM heeft zelf invloed op de doorlooptijd vanaf het moment dat de zaak instroomt tot het moment dat de zaak zelfstandig door het OM kan worden afgedaan, bijvoorbeeld met een strafbeschikking of een sepotbeslissing. In 2025 is de gemiddelde doorlooptijd tussen het moment van instroom en uitstroom van een door het OM afgedane ZSM-zaak afgenomen. In 2024 kostte het gemiddeld 110 dagen om een zaak te laten uitstromen. In 2025 is dat gedaald naar gemiddeld 105 dagen.

De doorlooptijd vanaf het moment dat het OM besluit de zaak voor de rechter te brengen tot aan het vonnis is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het OM en de Rechtspraak. De gemiddelde doorlooptijd van een ZSM-strafzaak die door de rechter wordt afgehandeld, is in 2025 licht gestegen naar 237 dagen. In 2024 was dat nog gemiddeld 230 dagen. Dit houdt onder meer verband met de stappen die ook in het afgelopen jaar zijn gezet in het programmatisch wegwerken van de voorraden; wanneer oudere zaken in de voorraad worden afgehandeld, neemt de gemiddelde doorlooptijd toe.

De doorlooptijd in zwaardere onderzoekszaken is eveneens toegenomen. In 2025 stroomde een onderzoekszaak binnen gemiddeld 249 dagen uit; in 2024 was dat gemiddeld 219 dagen. De gemiddelde doorlooptijd van de zware ondermijningszaken, ook wel megazaken genoemd, steeg in 2025 naar gemiddeld 664 dagen. In 2024 was dat nog gemiddeld 632 dagen.

Binnen de strafrechtketen is specifieke aandacht voor de doorlooptijd van jeugdzaken, zaken met een verdachte van een ernstig verkeersongeluk (art. 6 Wegenverkeerswet 1994 (hierna: WVW) en ernstige zedenzaken. Daarvoor zijn in 2019 zogenaamde ketennormen vastgesteld, met een gezamenlijke opdracht voor de ketenpartners om die normen te behalen. Voor jeugdmisdrijven zijn deze ketennormen in 2024 herzien; de oude normen voor jeugdzaken – die lang geleden waren vastgesteld – pasten niet meer bij de toenemende ernst van jeugdzaken.

Het algemene beeld is dat ondanks de inspanning op deze ketennormen de gewenste doorlooptijden voor deze categorieën zaken nog niet konden worden behaald. Door toename van het aantal jeugdmisdrijven, de zwaarte daarvan en schaarse capaciteit in de strafrechtketen, staan de resultaten voor deze zaakstroom onder druk. Wel is een verbetering in de doorlooptijd van zeden-misdrijven zichtbaar. Voor deze zaakstroom werkt het OM nauw samen met politie aan verbeterde sturing in de opsporing en aanpak van de voorraden. In het afgelopen jaar konden hierdoor flinke slagen worden gemaakt in het wegwerken van de voorraden.

In de herziene ketennormen voor jeugdzaken in 2024 is de doorlooptijd van OM-beslissingen verbijzonderd naar de beoogde wijze van afdoening. Voor alle trajecten geldt een gewenste eindnorm van 80 procent, met 70 procent als groeinorm voor 2025.

In 2025 vond de beoordeling OM-strafbeschikking in 68 procent van de jeugdzaken plaats binnen 120 dagen. In 2024 was dat nog in 74 procent van de jeugdzaken. De ICT-verstoring heeft een negatieve invloed uitgeoefend op de afhandeling van OM-straf-beschikkingen in jeugdzaken. Deze jeugdzaken worden op een OM-hoorzitting met rechtsbijstand en in aanwezigheid van ouders voorzien van een passende afdoening. De doorlooptijd bij de beslissing dagvaarden is licht verbeterd. In 2025 heeft in 71 procent van de jeugdzaken de beoordeling binnen 60 dagen plaatsgevonden. In 2024 was dat 70 procent. Voor de overige afdoeningsbeslissingen door het OM geldt ook een beoordelingstermijn van 60 dagen. In het afgelopen jaar lukte dat in 67 procent van de jeugdzaken ten opzichte van 66 procent in 2024. Van de jeugdzaken die voor de rechter zijn gedagvaard, kon de kinderrechter vervolgens in 51 procent van de zaken binnen 120 dagen eindvonnis wijzen en de meervoudige kinderkamer in 36 procent van de jeugdzaken binnen 180 dagen. In deze trajecten kon zowel de gewenste eindnorm van 80 procent als de groeinorm van 70 procent nog niet worden gerealiseerd. Met het toegenomen aanbod aan jeugdzaken vergt het nog een aanzienlijke inspanning

om ook de zwaardere jeugdzaken voortvarend bij de kinderrechter en meervoudige kamer te berechten.

Van de 745 ernstige verkeersdelicten (art. 6 WVW) die in 2025 behandeld werden, zijn er 540 (72 procent) aan de rechter voorgelegd. Het lukte slechts in 25 procent van de zaken om deze binnen de ten doel gestelde termijn van 1 jaar na het incident op zitting te behandelen. In 2024 was dat nog in 20 procent van de ernstige verkeersdelicten. Hoewel het resultaat in 2025 licht verbeterde, is de gewenste norm met afstand niet gehaald. Het OM is niet tevreden over deze resultaten, temeer omdat het leed bij nabestaanden in deze zaken onherstelbaar groot is. Daarom wil het OM de komende jaren via een set aan maatregelen de doorlooptijden van verwijtbare ernstige ongevallen verkorten. Het OM stuurt sinds 1 januari 2025 op het verkorten van de doorlooptijd van de eigen (vervolgings)beslissing na binnenkomst van het proces-verbaal. Die beslissing moet in 85 procent van de zaken binnen zes maanden genomen kunnen worden. In 2025 lukte dat in 74 procent van de zaken, waarmee deze ambitie nog niet helemaal is gerealiseerd.

In 2025 zijn ruim 1.500 zedenmisdrijven door de rechter behandeld. Dat is een lichte afname ten opzichte van 2024 toen in bijna 1.600 zedenmisdrijven door de rechter eindvonnis is gewezen. In die periode zijn extra zaken uit de voorraden weggewerkt. In 2025 lukte het in 45 procent van de zedenmisdrijven om een eerste zitting te houden binnen een half jaar nadat de zedenzaak bij het OM was ingestroomd; in 2024 werd in 41 procent van de zedenmisdrijven de gewenste doorlooptijd gerealiseerd. Hoewel dit percentage in 2025 licht is verbeterd, ligt de norm van 80 procent nog niet binnen bereik. Er zijn meerdere oorzaken waarom de normen en de praktijk ver uiteen liggen. De norm gaat uit van een ideale situatie waarin er geen grote voorraden zijn en voldoende zittingscapaciteit bij de rechtbanken beschikbaar is. Daarnaast heeft ook het NIFP met schaarste te kampen, waardoor vaak moet worden gewacht op pro justitia rapportages die veelal bij zedenmisdrijven worden opgevraagd. Verder is juist in dit type zaken goed opsporingsonderzoek van groot belang. Bewijs verzamelen is vaak lastig. Zedenzaken hebben steeds vaker ook een digitale component en helaas in meerdere gevallen vele slachtoffers. Het vergt de nodige tijd om onderzoek te doen om slachtoffers, getuigen en verdachten te achterhalen of te bevragen. Daarnaast vraagt het technische bewijs na een aanranding of verkrachting ook medische capaciteit, die schaars is. Wel is duidelijke verbetering gerealiseerd in het traject instroom en beoordeling van de zaak door het OM. In het afgelopen jaar is de voorraad nog te beoordelen zedenzaken door het OM met 58 procent geslonken. Van de zedenzaken die in 2025 door het OM zijn beoordeeld, vond dat in 72 procent plaats binnen 60 dagen na binnenkomst van de zaak bij het OM, terwijl dat in 2024 nog 59 procent was.

De behandeling van overtredingszaken

Een overtreding is in het strafrecht een relatief licht strafbaar feit. Vaak betreft het strafbare feiten die worden gepleegd in het verkeer of overlastfeiten. In 2021 ging het daarbij ook om overtredingen op grond van de regionale noodverordeningen Covid-19 en de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19. Om die reden ligt vanaf 2022 het aantal nieuw ingestroomde overtredingen bij het OM weer op een wat lager niveau.

Het parket CVOM behandelt nagenoeg alle overtredingszaken voor het OM. Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid, stelt het parket CVOM allereerst vast of er sprake is van bewezen schuld. In 2025 stroomden 303.300 dossiers in om te beoordelen. Dat is een lichte daling ten opzichte van 2024. Toen registreerde het parket CVOM 317.200 dossiers. Zo'n 25 procent van de dossiers werd afgekeurd omdat het proces-verbaal nog niet aan de wettelijke vereisten voldeed en ging retour naar de politie. Een groot deel van de goedgekeurde dossiers – namelijk 92.000 – is doorgestuurd naar het CJIB om namens het OM een strafbeschikking op te leggen. Een ander deel van de zaken - zo'n 100.000 zaken – is geregistreerd door het parket CVOM voor eigen behandeling.

In totaal, dus inclusief de 100.000 zaken, registreerde het OM in 2025 152.600 nieuwe overtredingszaken. Dit is een afname van 19 procent ten opzichte van 2024. De instroom van nieuwe overtredingszaken lag in dat jaar extra hoog vanwege het wegwerken van voorraden die in het portaal voorafgaand aan de instroom bij parket CVOM waren ontstaan. In 2024 zijn hierdoor 27.000 overtredingszaken extra bij het OM ingestroomd.

Het aantal behandelde overtredingszaken is met 7 procent afgenomen. In 2025 zijn 45.700 overtredingszaken met een OM-strafbeschikking afgedaan, wat neerkomt op 26 procent van de totale uitstroom van overtredingszaken. Ten opzichte van 2024 is dit licht toegenomen, toen betrof dit aandeel 25 procent van het aantal behandelde overtredingszaken. In 86 procent van deze zaken is door het OM een geldboete opgelegd en in 13 procent volgde een ontzegging van de bevoegdheid om een motorvoertuig te besturen. In de overige zaken legde het OM veelal een taakstraf op.

Verder zijn in 2025 51.400 zaken door de kantonrechter behandeld, waarmee de verhouding door de rechtbank afgedane zaken met 29 procent

gelijk is gebleven aan 2024. In 2025 zijn met 78.600 opnieuw veel zaken onvoorwaardelijk geseponeerd. Evenals in het voorgaande jaar gaat het om 45 procent van de afgehandelde overtredingszaken. Vanwege capaciteitsgebrek en zaken waarin de executie is mislukt en die met inachtneming van de verjaringstermijn niet meer op zitting konden worden aangebracht, moesten in 2025 opnieuw veel oude overtredingszaken onvoorwaardelijk worden geseponeerd.

Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften

Als burgers het niet eens zijn met een verkeersboete die hen wordt opgelegd, kunnen ze in beroep gaan bij de officier van justitie conform de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (WAHV). In 2025 zijn bijna 7,6 miljoen verkeersboetes opgelegd. 7 procent van de beboete burgers, zo'n 528.200, ging in beroep bij de officier van justitie tegen de boete. Ook in 2024 ging het om bijna 7 procent van de burgers die een boete hebben gekregen. De medewerkers van parket CVOM beoordeelden uiteindelijk 494.700 beroepschriften. Als de burger het niet eens is met de beslissing van het OM bestaat de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de kantonrechter. Dat gebeurde in 72.100 gevallen. In totaal deed de kantonrechter in 81.200 beroepszaken een uitspraak. Hiermee kon in 2025 voor een deel worden ingelopen op de nog altijd grote voorraad nog te behandelen beroepschriften.

Mensensmokkel van de gruwelijkste soort: 20 jaar cel

Met een strafrechtelijk onderzoek van bijna acht jaar, zo'n 200 getuigenverklaringen en een dossier van ruim 30.000 pagina's was de zaak Pearce misschien wel de grootste mensensmokkelzaak die ooit in Nederland plaatsvond. Hoofdverdachte W., een 42-jarige Eritreeër, werd door de Rechtbank Overijssel veroordeeld tot 20 jaar cel.

Elk jaar ontvluchten tienduizenden Eritreeërs hun land in een poging te ontsnappen aan de heersende dictatuur en de mensenrechten-schendingen die in Eritrea aan de orde van de dag zijn. In ruil voor grote sommen geld beloven mensensmokkelaars hen naar Europa te brengen. De meesten maken daarbij gebruik van de Centraal Mediterrane Route, die via Soedan, de Libische woestijn, en de Middellandse Zee, naar het zuiden van Italië leidt. Een levensgevaarlijke route die jaarlijks talloze mannen, vrouwen en kinderen fataal wordt.

"Je hoort dat er in de Sahara heel veel kan gebeuren. Je weet dat je in de zee kunt verdrinken. Je weet dat vrouwen verkracht kunnen worden in Libië. Je weet dat mannen gemarteld worden. Dat weet je van tevoren. Maar je hebt een doel en je denkt: Misschien overleef ik dat wel. Je wilt alleen maar je reis voortzetten."

Het is slechts een van de vele getuigenverklaringen die het OM in de zaak Pearce verzamelde. Andere getuigen verklaarden ijzingwekkend gedetailleerd over hun ervaringen in Libische gevangenenkampen. Daar werden zij in opdracht van mensensmokkelaars vaak maanden lang vastgehouden en stelselmatig uitgehongerd, gemarteld en verkracht. Net zo lang tot hun familie hen vrijkocht en zij hun reis naar Europa konden voortzetten. Familieleden van de slachtoffers werden daarbij onder de druk gezet door hen tijdens de martelingen te bellen, zodat zij live getuige waren van het lijden van hun dierbaren. Van alle mensensmokkelaars op de Centraal Mediterrane Route, was hoofdverdachte W. volgens veel getuigen jarenlang de wreedste.

Nederland rechtstreeks betrokken

Hoewel de misdaden in een ver buitenland werden gepleegd, en noch de slachtoffers, noch de verdachte destijds de Nederlandse nationaliteit hadden zag het Openbaar Ministerie toch voldoende grond om W. in ons land te vervolgen. Op zitting stelde de officier van justitie van het Landelijk Parket dat de feiten zó ernstig zijn dat geen enkel land zich kan permitteren niets te doen. Bovendien was Nederland wel degelijk rechtstreeks betrokken bij de gepleegde feiten. “Het gevolg van de mensensmokkel openbaart zich zo ook in Nederland, want na toegang tot het Schengengebied heeft een migrant toegang tot alle bijbehorende landen. Daarmee ondermijnt de criminele organisatie ook het Nederlandse asielbeleid,” betoogde de officier van justitie. Daarnaast werden ook in Nederland woonachtige familieleden van gesmokkelden vanuit Libië telefonisch afgeperst.

Op zitting beriep W. zich grotendeels op zijn zwijgrecht. Hoewel hij door tientallen getuigen als W. werd herkend, ontkende hij de persoon in kwestie te zijn. Er zou sprake zijn van een persoonsverwisseling. Het OM sloot dat uit. Volgens de officier van justitie kon wettig en overtuigend worden bewezen dat de verdachte de man was die leiding gaf aan een criminele organisatie met het oogmerk tot het plegen van de misdrijven mensensmokkel, gijzeling, afpersing, geweldsdelicten en seksuele delicten: “Hij ontnam de slachtoffers hun vrijheid en hun waardigheid. Hij hield hen vast in erbarmelijke omstandigheden, hongerde hen uit, martelde hen en onthield hen noodzakelijke medische zorg. Hij heeft ze blootgesteld aan levensgevaarlijke situaties in de woestijn, in kampen en in overvolle oude en lekke boten op zee, zonder voedsel, brandstof of motor. Tienduizenden mensen hebben hun vlucht op de Centraal Mediterrane Route de afgelopen jaren niet overleefd.”

Het OM vond daarom alleen de maximumstraf die geldt voor dit soort misdrijven passend: 20 jaar cel. In januari 2026 deed de Rechtbank Overijssel uitspraak. Hoewel het OM op een aantal punten niet-ontvankelijk werd verklaard, werd W. conform de eis veroordeeld tot 20 jaar cel. Niet veel later kondigde W. aan tegen de uitspraak in hoger beroep te gaan. Daarop liet het OM weten een vervolgappèl in te stellen. Ook na acht jaar is de zaak dus nog niet ten einde.

Kerncijfers

Instroom misdrijfzaken

		2021	2022	2023	2024	2025
Instroom totaal (nieuw en herinstroom)		**179.300**	**193.600**	**191.200**	**211.800**	**181.700**
waarvan herinstroom (opnieuw te beoordelen)		**9.900**	**9.500**	**9.800**	**11.400**	**10.600**
waarvan instroom in eerste aanleg		**169.400**	**184.100**	**181.400**	**200.400**	**171.100**
waarvan door						
Politie		156.900	172.500	170.200	187.000	158.900
KMAR		3.300	4.400	4.700	5.000	5.100
BOD/overig		6.000	5.400	5.500	5.900	5.500
CJIB (strafbeschikking)		3.200	1.900	1.000	2.500	1.600
	waarvan					
	vanwege verzet verdachte	2.600	1.500	700	1.900	1.300
	niet executeerbaar	600	400	300	600	300

waarvan					
Meerderjarig	151.000	167.000	164.300	181.700	152.200
Minderjarig	13.700	13.000	13.300	14.400	15.100
Rechtspersonen	4.700	4.100	3.800	4.300	3.800
waarvan					
Eenvoudige misdrijven	25.500	43.500	41.200	65.000	45.200
Interventiezaken	111.200	108.900	106.800	103.200	96.700
Onderzoekszaken	23.300	23.000	24.400	24.200	22.200
Ondermijningszaken	9.400	8.700	9.000	8.000	7.000
waarvan					
Via ZSM	123.400	133.900	133.300	136.700	115.300
NIet-ZSM	46.000	50.200	48.100	63.700	55.800
waarvan prioritaire delicten					
Cybercrime	570	370	350	370	390
Gedigitaliseerde criminaliteit	2.480	1.660	2.100	2.100	1.910
Ernstige zeden	2.580	2.580	2.640	2.530	2.510
Huiselijk geweld	9.150	8.870	8.630	8.570	8.840
Jihadisme & terrorisme	20	25	25	40	45
Kinderporno	360	320	365	340	360
Mensenhandel	240	210	215	210	220
Mensensmokkel	260	320	260	310	200
Witwassen	5.820	4.350	4.040	3.930	3.000
Aantal strafzaken met één of meer slachtoffers	**98.600**	**95.800**	**100.500**	**94.500**	**88.200**

Uitstroom misdrijfzaken

		2021	2022	2023	2024	2025
Totaal aantal uitgestroomde zaken		**182.800**	**187.200**	**195.300**	**214.600**	**200.600**
waarvan						
Eenvoudige misdrijven		26.500	38.300	46.700	66.700	58.300
Interventiezaken		122.100	115.500	113.500	113.800	108.600
Onderzoekszaken		24.000	23.500	24.400	24.200	23.900
Ondermijningzaken		10.200	9.900	10.700	9.900	9.800
Zelfstandig afgedaan door het OM		102.700	106.900	109.800	128.300	118.300
waarvan						
Onvoorwaardelijk sepot		57.700	57.900	56.400	64.700	62.200
waarvan	Beleid	13.500	15.300	15.300	20.600	20.300
	Technisch	40.000	39.000	37.900	40.800	38.700
	Administratief	4.200	3.600	3.200	3.300	3.200
Strafbeschikking		32.000	36.800	42.300	52.900	45.500
*waarvan**	Vermogensdelicten					5.100
	Misdrijven tegen de openbare orde en gezag					3.800
	Geweldsdelicten					4.000
	Overige misdrijven Wetboek van Strafrecht					1.900
	Verkeersdelicten					19.100
	Drugsdelicten					3.200
	Wapenmisdrijven					1.300
	Misdrijven overige wetten					7.100
Transactie		2.200	1.800	1.400	900	700
Voorwaardelijk sepot		10.200	10.000	9.400	9.400	9.500
Voegen		100	-	-	-	-
Administratief beëindigd		500	400	300	400	400

		2021	2022	2023	2024	2025
Afgedaan door de rechter na dagvaarding of oproeping						
Uitstroom met een eindvonnis		80.000	80.000	85.500	86.300	82.300
waarvan	Meervoudige kamer	12.200	11.900	12.400	12.300	12.100
	Politierechter	63.800	64.400	69.200	69.900	65.900
	Kinderrechter	4.000	3.700	3.900	4.100	4.300
waarvan	Strafoplegging	60.800	61.400	65.600	66.200	62.600
	Schuldig zonder straf	1.700	1.500	1.800	1.500	1.400
	Vrijspraak	6.000	5.400	5.300	4.900	4.600
	OM niet ontvankelijk	400	400	700	400	300
	Ter terechtzitting gevoegd	10.600	10.800	11.600	12.300	12.500
	Overige uitspraken	500	500	500	1.000	900
Geslaagde strafrechtelijke interventies		131.100	137.600	147.400	163.800	152.500
Interventiepercentage		72%	74%	75%	76%	76%

Doorlooptijden

	2021	2022	2023	2024	2025
Eenvoudige misdrijfzaken					
Instroom-afdoening OM (in dagen)	361	342	227	215	219
waarvan % binnen 90 dagen	52%	67%	64%	71%	67%
Instroom-afdoening ZM (in dagen)	335	348	444	369	326
waarvan % binnen 180 dagen	32%	35%	25%	32%	34%
Interventie misdrijfzaken					
Instroom-afdoening OM (in dagen)	152	125	136	129	124
waarvan % binnen 90 dagen	75%	76%	74%	73%	71%
Instroom-afdoening ZM (in dagen)	254	244	254	249	252
waarvan % binnen 180 dagen	60%	62%	61%	60%	58%
Interventie misdrijfzaken via ZSM					
Instroom-afdoening OM (in dagen)	87	86	93	110	105
waarvan % binnen 90 dagen	80%	80%	77%	77%	74%
Instroom-afdoening ZM (in dagen)	223	216	231	230	237
waarvan % binnen 180 dagen	64%	65%	64%	64%	60%
Onderzoekszaken					
Instroom-afdoening ZM (in dagen)	237	223	215	219	249
Ondermijningszaken					
Instroom-afdoening ZM (in dagen)	631	653	568	632	664
Hoger beroep misdrijven					
Instroom-afdoening ZM (in dagen)	571	381	340	377	439

Afpakken

	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal ingestelde ontnemingsvordering	1.460	1.100	1.000	990	780
waarvan					
Toewijzing vordering ontneming	580	420	450	400	300
Gedeeltelijke toewijzing vordering ontneming	480	430	350	390	330
Afwijzing vordering ontneming	400	250	200	200	150
Gerealiseerde incasso afpakgelden (in miljoen euro's)	291	105	95	99	170
Gerealiseerde waarde van beslag (in miljoen euro's)	368	246	363	410	443

Instroom overtredingszaken

		2021	2022	2023	2024	2025
Instroom schuldvaststelling		**443.900**	**285.900**	**302.000**	**317.200**	**303.300**
waarna uitstroom als CJIB-strafbeschikking		229.200	93.100	91.000	111.100	92.000
Instroom totaal (nieuw en herinstroom)		**163.000**	**130.100**	**149.800**	**189.200**	**152.600**
waarvan herinstroom (opnieuw te beoordelen)		10.400	7.800	11.900	11.400	7.900
waarvan instroom eerste aanleg		152.600	122.300	137.900	177.800	144.700
waarvan door						
Politie		78.900	71.300	74.500	100.700	89.500
KMAR		1.400	1.600	1.800	3.100	2.700
BOD/overig		25.900	26.500	29.700	36.900	27.400
CJIB (strafbeschikking)		46.400	22.900	31.900	37.100	25.100
	waarvan					
	vanwege verzet verdachte	25.700	17.900	21.300	20.200	19.000
	niet executeerbaar	20.700	5.000	10.600	16.900	6.100
waarvan						
meerderjarig		126.400	100.900	115.400	156.200	122.600
minderjarig		17.800	15.000	15.000	14.700	17.100
rechtspersoon		8.400	6.400	7.500	6.900	5.000

Uitstroom overtredingszaken

	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal aantal uitgestroomde zaken	**155.800**	**139.200**	**166.100**	**190.300**	**176.500**
Zelfstandig afgedaan door OM	**104.300**	**84.600**	**114.300**	**134.400**	**125.100**
waarvan onvoorwaardelijk sepot	50.600	40.000	66.300	86.000	78.600
waarvan					
Beleid	19.200	17.900	43.000	56.300	46.600
Technisch	30.000	21.300	22.700	29.300	31.500
Administratief	1.400	800	600	400	500
Strafbeschikking	53.000	43.900	47.500	47.700	45.700
Transactie	300	300	200	200	200
Voorwaardelijk sepot	300	400	300	500	600
Voegen	0	0	0	0	0
Administratief afgedaan	100	0	0	0	0
Afgedaan door de kantonrechter na dagvaarding of oproeping	**51.500**	**54.600**	**51.800**	**55.900**	**51.400**
waarvan					
Strafoplegging	43.700	45.700	44.200	46.200	40.700
Schuldig zonder straf	4.600	5.300	3.700	5.200	6.700
Vrijspraak	2.400	2.700	2.900	3.400	3.000
OM niet ontvankelijk	300	200	300	300	200
Ter terechtzitting gevoegd	100	200	100	200	300
Overige uitspraken	400	500	600	600	500
Geslaagde strafrechtelijke interventies	**121.200**	**113.700**	**139.000**	**156.300**	**140.800**
Interventiepercentage	78%	82%	84%	82%	80%

Hoger beroep misdrijven en overtredingen

	2021	2022	2023	2024	2025
Instroom (rechtbank- + kantonappèllen)					
Instroom ingestelde appèlen	**15.100**	**13.800**	**15.000**	**16.000**	**13.200**
Ingetrokken appèllen/afgevoerde appèllen	2.500	2.200	2.300	2.400	2.300
Uitstroom eindarresten	**13.930**	**12.460**	**12.260**	**13.100**	**12.440**
Kantonappèllen	1.500	1.100	1.400	2.300	1.800
Standaard zaken	8.800	7.300	7.100	7.100	7.300
Maatwerk zaken	3.600	4.000	3.700	3.500	3.100
Megazaken	30	60	60	200	240
Aantal verdachten megazaken	300	300	500	300	300
Beschikkingen					
Art 12 Sv	2.400	2.800	2.700	2.000	1.800
Appèl gevangenhouding	2.100	2.000	1.800	2.800	2.500
Verzoekschriften ex art. 530/533	1.800	1.700	1.500	1.400	1.300
Overig	2.100	1.800	2.300	2.200	1.600
Ingestelde cassaties door OM	60	63	84	105	31

WAHV-beroepen

	2021	2022	2023	2024	2025
WAHV-beroepen					
Ingestelde beroepen op de OvJ	335.900	413.300	530.000	531.000	528.200
Ingestelde beroepen op de kantonrechter	46.200	50.200	71.700	86.500	72.100
Beoordeelde beroepen op de OvJ	346.300	368.500	474.100	591.300	494.700
Beoordeelde beroepen door de kantonrechter	40.000	40.900	40.100	58.600	81.200
Hoger beroep Mulderzaken					
Instroom	3.000	3.000	3.300	1.900	3.100
Uitstroom	3.000	2.900	3.500	1.900	2.900

Het mishandelde pleegmeisje uit Vlaardingen

In de nacht van 20 op 21 mei 2024 wordt een 10-jarig meisje in zeer zorgwekkende toestand opgenomen op de intensive care in een ziekenhuis. Ze heeft meerdere botbreuken, hoofd- en hersenletsel en is zwaar ondervoed. Een vertrouwensarts maakt een melding dat mogelijk sprake is van toegebracht letsel. Meteen wordt een strafrechtelijk onderzoek gestart en op basis van de eerste bevindingen worden de 38-jarige pleegouders, een man en vrouw uit Vlaardingen, aangemerkt als verdachte.

De pleegouders worden verdacht van vier strafbare feiten ten aanzien van het meisje. Zo worden ze verdacht van het opzettelijk zwaar lichamelijk letsel toebrengen door het toepassen van uitwendig geweld en het vastbinden en mishandelen van het meisje waardoor zwaar lichamelijk letsel is ontstaan. Volgens het OM staat vast dat de pleegouders daar verantwoordelijk voor zijn. De pleegmoeder gaf bijvoorbeeld aan dat de pleegvader het meisje strafte door haar te laten squaten en daarbij hard op haar bovenbenen te slaan.

De pleegouders worden ook verdacht van wederrechtelijke vrijheidsberoving. Op inbeslaggenomen telefoons van de verdachten treffen rechercheurs foto's aan waarop het meisje bruut is vastgeketend. Eerst wordt het meisje met handboeien vastgebonden aan een speeltoestel in haar kamer. Maar het wordt steeds extremer. Verdachten plaatsen haar in een kooiconstructie, waarbij het lijkt of deze onder stroom kan worden gezet. De officier: “De wijze waarop het meisje van haar vrijheid werd beroofd is een vorm van martelen.”

De pleegvader erkende eerder in de rechtszaal dat hij veel te ver was gegaan. "Dit had nooit mogen gebeuren." Zijn partner zei dat ze wilde ingrijpen toen haar man het pleegmeisje in een kooi zette, maar dat ze dat niet durfde. Nadat de pleegouders er ruzie over kregen, zou hij zijn partner hebben geslagen.

Ook hebben de verdachten aan het meisje onvoldoende lichamelijke en medische verzorging en voeding gegeven en haar onvoldoende de mogelijkheid geboden om naar de wc te gaan. Het meisje moest haar behoeften in een emmer doen op de momenten dat er niemand thuis was en zij alleen op haar kamer was opgesloten. Uit rapporten blijkt dat het meisje ernstig ondervoed is.

Het zusje van het pleegmeisje verbleef eveneens een tijd bij verdachten. Zij is daar stelselmatig mishandeld. Die mishandeling bestond onder andere uit stompen en slaan en het aan één arm omhoog trekken van het meisje.

Eerder verbleven twee Syrische broertjes in het gezin van de pleegouders. Het OM verdenkt de pleegouders ervan dat zij hen ook hebben mishandeld door hen meermalen te slaan, te schoppen, voorwerpen naar hen te gooien en hen eten te hebben onthouden. Het oudste broertje zouden ze in een hondenhok hebben laten verblijven.

Op 7 november 2025 eist het OM elf jaar cel en tbs tegen beide ouders. Wat het OM betreft is deze zaak uniek in zijn gruwelijkheid. Er zijn geen vergelijkbare gevallen, waardoor de strafmaat niet kan worden beoordeeld op basis van eerdere OM-richtlijnen of oriëntatiepunten in de rechtspraak. De officier van justitie: “Deze zaak vraagt om vergelding voor het leed dat het meisje en de andere kinderen is aangedaan, maar het gaat niet alleen om vergelding, het gaat ook om het voorkomen van recidive in de toekomst. Het is met het meisje en de andere kinderen in dit pleeggezin verschrikkelijk misgegaan. Iedereen zal het er over eens zijn dat dit niet nogmaals mag gebeuren. Hoewel met een op te leggen straf of maatregel – hoe hoog of lang dan ook – nooit voor 100% gedrag van anderen in de toekomst kan worden voorkomen, moet er wel alles aan worden gedaan dat deze twee verdachten nooit meer in een situatie kunnen komen waarvan kinderen het slachtoffer zijn.”

Dit houdt dan ook in dat het OM van oordeel is dat niet alleen kan worden volstaan met straffen, maar dat tevens een maatregel moet worden opgelegd die de kans op herhaling zo klein mogelijk maakt. Dat is in lijn met de bevindingen van de onderzoekers van het Pieter Baan Centrum, die tbs met dwangverpleging noodzakelijk achten. Zij hebben bij beide verdachten stoornissen vastgesteld die ook aanwezig waren ten tijde van het plegen van de strafbare feiten. Deze stoornissen hebben een grote rol gespeeld in de wijze waarop met de kinderen werd omgegaan en de wijze waarop het zo uit de hand kon lopen. Vanwege die stoornissen zijn beide verdachten dan ook verminderd toerekeningsvatbaar. Zij blijven wel verantwoordelijk.

In de geëiste straf is rekening gehouden met de stelselmatigheid van de daden, gepleegd over langere periode en gericht op zeer kwetsbare kinderen, waarbij de kinderen systematisch werden ontmenselijkt.

Twee weken later doet de rechtbank Rotterdam uitspraak en veroordeelt de verdachten tot acht jaar cel zonder tbs. Volgens de rechtbank kan niet worden bewezen dat al het letsel dat het meisje had door de pleegouders is toegebracht.

Tbs is volgens de rechter niet nodig, omdat het niet waarschijnlijk is dat ze ooit nog pleegkinderen krijgen. Wel krijgen de twee een maatregel opgelegd die ervoor zorgt dat de pleegouders na hun vrijlating onder toezicht komen te staan.
Dat zou ook kunnen betekenen dat ze na hun straf een behandeling moeten ondergaan.

Het OM en de verdachten zijn tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan.

Boete van ruim honderd miljoen euro voor dividendstripping

Met OM-strafbeschikkingen legde het Openbaar Ministerie zonder tussenkomst van de rechter een boete van 101 miljoen euro op aan de zakenbank en financieel dienstverlener Morgan Stanley. Via twee vennootschappen in Amsterdam en Londen maakte het bedrijf zich jarenlang schuldig aan dividendbelastingontduiking in Nederland, ook wel 'dividendstripping' genoemd.

Wie Nederlandse aandelen bezit en op die aandelen dividend (winst) krijgt uitgekeerd, moet daarover dividendbelasting betalen. De Nederlandse belastingwet maakt daarbij onderscheid tussen binnenlandse en buitenlandse dividendontvangers. Binnenlandse ontvangers van dividend hebben het recht die dividendbelasting te compenseren. Dat kan door die te verrekenen of terug te vragen bij de Belastingdienst. Volgens de Nederlandse wet hebben binnenlandse ontvangers daar alleen recht op als ze de uiteindelijk gerechtigde zijn tot die dividenden. Het OM is van oordeel dat Morgan Stanley er - door middel van een speciaal daarvoor ingerichte structuur - voor zorgde dat partijen die geen recht op verrekening of teruggave van de dividendbelasting hadden, ten onrechte toch jarenlang het voordeel konden genieten van een gedeelte van de verrekende dividendbelasting. Hierdoor was de zakenbank van 2009 tot 2013 volgens het OM betrokken bij dividendbelastingontduiking en maakte de bank zich schuldig aan het opzettelijk indienen van onjuiste belastingaangiften.

Belastingcontrole en strafrechtelijk onderzoek
Eind 2010 kwam de Belastingdienst de transacties op het spoor en begon daarover vragen te stellen. Dit mondde uit in een jarenlange belastingcontrole en belastingprocedure. Na aanvullend feitenonderzoek van de FIOD werd voor het eerst zicht gekregen op het volledige feitencomplex. In het voorjaar van 2025 kondigde het Functioneel Parket aan Morgan Stanley te zullen dagvaarden, maar van een gang naar de rechter kwam het niet. In november, vlak voor het begin van het strafproces, stemde de bank ermee in om geldboetes van in totaal 101 miljoen euro in de vorm van OM-strafbeschikkingen te accepteren. Daarmee stond de schuld van de bank ten aanzien van de verboden gedragingen voor het OM vast. Het OM vindt de strafbeschikkingen in deze zaak passend, omdat ook de strafrechter aan rechtspersonen (als ze schuldig worden bevonden) alleen een geldboete kan opleggen. De boete van 101 miljoen euro komt bovenop de verschuldigde belasting die Morgan Stanley eind 2024 met rente alsnog aan de Belastingdienst betaalde. Dat was een bedrag van 200 miljoen euro.

Organisatie

Het OM is een landelijke organisatie, verdeeld over tien arrondissementen. Op de tien arrondissementsparketten beoordelen officieren van justitie, samen met administratieve en juridische specialisten, jaarlijks enkele honderdduizenden zaken (voor exacte cijfers over onder meer misdrijven, overtredingen, verkeersboetes en beroepen daartegen: zie het hoofdstuk 'Het OM in cijfers'). De zaken waarin hoger beroep wordt aangetekend, komen bij een van de vier vestigingen van het Ressortsparket. Daar heet de vertegenwoordiger van het OM 'advocaat generaal'.

Daarnaast heeft het OM een aantal landelijke onderdelen. Zo richt het Landelijk Parket zich op de bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit, en bestrijdt het Functioneel Parket milieucriminaliteit, fraude en criminele geldstromen. Het Parket Centrale Verwerking OM (CVOM) is het landelijke onderdeel van het OM dat zich richt op verkeerszaken en handhaving van de openbare orde. Onder het gezag van het OM valt ook de Rijksrecherche, die strafbaar gedrag van ambtenaren onderzoekt. Het OM kent bovendien de onderdelen Informatievoorziening OM (IVOM) en het in 2025 gestarte Landelijke Bedrijfsvoering OM (LBOM). De landelijke leiding van het OM berust bij het College van procureurs-generaal in Den Haag. Samen met zijn ondersteuning vormt het College het OM-hoofdkantoor: het Parket-Generaal.

Mens & organisatie

De bezetting van het OM steeg in het jaar 2025 met 1,5%. Voor de rijksambtenaren was de groei 1,3% en voor de rechterlijke ambtenaren (officieren van justitie en advocaten-generaal) 2,9%. Op 31 december 2025 waren er 6830 medewerkers werkzaam binnen het OM. Deze medewerkers zijn goed voor 6448 fte.

Het eerste half jaar van 2025 was het verzuimcijfer bij het OM stabiel met een voortschrijdend jaargemiddelde van 5,4%, nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren (2022, 2023 en 2024). In juli kreeg het OM te maken met de ICT-inbreuk. De impact hiervan is vanaf augustus terug te zien in het ziekteverzuim. In de periode van augustus tot en met december steeg het ziekteverzuim naar percentages variërend tussen de 6,0% en 7,7%. Het gemiddelde ziekteverzuim over geheel 2025 komt daarmee uit op 6,2% *.

Ziekteverzuim Openbaar Ministerie, percentage per jaar

2020	5,1%
2021	4,7%
2022	5,3%
2023	5,3%
2024	5,2%
2025	6,2%

**Het ziekteverzuim is de verhouding tussen het totaalaantal verzuimde kalenderdagen en de potentieel beschikbare kalenderdagen in de observatieperiode, uitgedrukt in een percentage.*

De ICT-inbreuk had directe gevolgen voor de dagelijkse werkzaamheden van alle OM-medewerkers. Medewerkers en managers zijn in deze periode wekelijks geïnformeerd over workarounds, aangepaste werkinstructies en relevant beleid en richtlijnen.

Mens & Organisatie richtte HR-processen die niet via de gebruikelijke digitale weg konden plaatsvinden, tijdelijk anders is. Waar systemen uitvielen, zijn handmatige werkwijzen ingevoerd om essentiële HR-processen doorgang te laten vinden en de dienstverlening aan medewerkers te borgen. Ook is er aandacht geweest voor en ondersteuning bij vraagstukken rondom werkdruk en het maken van werkafspraken in lokale teams.

Het programma Aanpak Werkdruk heeft de ambitie om werkdruk structureel aan te pakken door enerzijds de ervaren werkbelasting te verlagen en anderzijds de belastbaarheid van medewerkers te vergroten. Werkdruk is voor iedereen anders en veranderingen zijn niet altijd meteen zichtbaar. Daarom zijn maandelijks de ervaringen over werkdruk, energie en balans bij een vaste groep medewerkers gemeten en heeft het programma in 2025 initiatieven ontwikkeld die doorwerken op drie verschillende niveaus: individueel, team en organisatie. Daarbij ligt de focus vooral op het op gang brengen van het gesprek, richting geven en ondersteunen. Het onderwerp moet een duurzaam onderdeel worden van het dagelijks werk: minder centraal sturen, meer ruimte laten aan leidinggevenden en teams om zelf het gesprek te voeren.

Op het terrein van leren en ontwikkelen is in 2025 is gewerkt aan een landelijke onboarding leerlijn 'OMboarding'. Nieuwe medewerkers worden in deze leerlijn aan de hand genomen tijdens de eerste maanden, waardoor een overzichtelijke en eenduidige basis wordt gelegd. De nieuwe collega's maken kennis met relevante werkinstructies, de gedragscode en kernwaarden van het OM.

Met het vaststellen van de herijkte beleidsnotitie 'Een meer inclusief en divers OM' begin 2025 kreeg de aandacht voor diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid binnen het OM een nieuwe impuls. De focus lag daarbij op de implementatie van objectief werven en selecteren, het creëren van banen voor mensen met een beperking, de implementatie van inclusief taalgebruik en het afronden en opvolgen van de opleiding inclusief leiderschap.

Op vrijwel alle OM-onderdelen is in 2025 een start gemaakt met het voeren van gestructureerde selectiegesprekken gericht op wat iemand kán. Het aantal individuele plaatsingen voor mensen met een beperking is gestegen van 84,58 banen naar 92,63 banen. Deelname aan de Nederlandse Inclusiviteitsmonitor leerde dat het OM als steeds inclusiever wordt ervaren. Bij medewerkers die zich zichtbaar of onzichtbaar anders voelen en medewerkers met een migratieachtergrond leeft dit gevoel iets minder. Ook in 2025 werd er OM-breed aandacht besteed aan onder andere Diversity Day, Nationale Coming Out Day en de Internationale dag voor mensen met een beperking.

Integriteit

Om hun werk goed en geloofwaardig te doen, dienen OM'ers aan hoge eisen van integriteit te voldoen en zich daarvan bewust te zijn. Dit betekent dat medewerkers zaken die een risico voor zichzelf of de organisatie kunnen zijn proactief moeten melden bij hun leidinggevende en bereid moeten zijn te reflecteren op eigen gedrag.

Leidinggevenden hebben een verder strekkende verantwoordelijkheid. Zij dienen voorbeeldgedrag te laten zien en een (sociaal) veilige werkomgeving te creëren waarin dilemma's en lastige situaties besproken kunnen worden. Zij dienen medewerkers aan te spreken en op te treden als de integriteit in het geding is.

Het Bureau Integriteit OM (BIOM) draagt als onafhankelijk expertisecentrum bij aan het stimuleren van een gemeenschappelijke integriteitsaanpak door zowel medewerkers als leidinggevenden en ondersteunt hen hierin. In 2025 heeft BIOM verder uitvoering gegeven aan het in 2024 vastgestelde Meerjarenplan. Circa een half jaar is er sprake van onderbezetting geweest, waardoor er minder activiteiten zijn ontplooid dan eerder gepland. Naast de steeds terugkerende activiteiten (met name casusopvolging, opleidingen en vertrouwenspersooncoördinatie) is gewerkt aan verdere professionalisering van het BIOM. Zo zijn er werkprocessen opgesteld en is er een duidelijkere toedeling van verantwoordelijkheden gekomen. Er kwam een Programmaplan Sociale Veiligheid, een Kader Omgangsvormen en een Plan van aanpak herziening Gedragscode. In 2025 is er gestart met intervisie voor alle vertrouwenspersonen. Verder zijn wederom alle managementteams bezocht.

In 2025 zijn er 39 vermoedelijke integriteitsschendingen geregistreerd. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar, maar wel een hoger aantal dan de jaren ervoor (toen waren er gemiddeld 30 schendingen per jaar). Hier zijn waar noodzakelijk onderzoeken naar ingesteld en waar nodig maatregelen getroffen. Van deze 39 vermoedelijke schendingen is in 24 gevallen vastgesteld dat het een integriteitschending betrof. Bij de overige zaken is geen schending vastgesteld of is de zaak nog in behandeling. Het OM publiceert elk jaar de gedane meldingen en registraties via de landelijke website.

Het BIOM heeft meer adviesaanvragen ontvangen over gevallen waarin (nog) geen sprake is van een schending, maar er wel zorgen zijn over bijvoorbeeld drugsgebruik (in de omgeving) van een medewerker. Tevens is er een toename in registraties van en vragen over ongewenste criminele contacten. Hoewel het om relatief kleine aantallen gaat, krijgen deze zaken vanuit het BIOM en het management extra aandacht. De registraties rond kwesties van omgangsvormen lijken stabiel te blijven.

Financiën

In 2025 was voor het OM een budget van € 1,029 miljard beschikbaar. In dit budget zijn enkele beheerbudgetten opgenomen voor de bekostiging van geoormerkte programma's of diensten. Zo beheert het OM het budget voor Gerechtskosten, het budget voor Verkeershandhaving en het budget voor de Domeinen Roerende Zaken voor de opslag van in beslag genomen goederen. Het totaal van deze budgetten is € 106,2 miljoen. Het budget voor Personeel en Materieel (P&M) bedroeg € 922,7 miljoen in 2025. Het OM heeft het jaar afgesloten met een negatief resultaat van € 11,3 miljoen, waarvan - € 14,3 miljoen op het budget voor Personeel en Materieel.

Budgetten in € miljoenen

	Budget	Realisatie	Verschil
Personeel en Materieel	922,7	937,0	-14,3
Gerechtskosten	40,4	42,7	-2,3
Verkeer	45,3	41,5	3,7
Domeinen	20,5	19,0	1,5
	1.028,9	1.040,2	-11,3

Informatievoorziening

Het OM staat de komende jaren voor grote uitdagingen ten aanzien van de informatievoorziening (IV). Het OM bevindt zich wat dat betreft in een overgangsfase. Sterk verouderde informatie- en communicatietechnologie (ICT), die in diverse opzichten niet meer voldoet aan de eisen van deze tijd, wordt stap voor stap vervangen door moderne, meer toekomstbestendige ICT.

Per 1 maart 2025 werd met het oog op deze uitdagingen een Bestuurlijk Chief Information Officer aangesteld binnen het College. Deze rol is nieuw binnen het OM en is ingesteld om toe te zien op de portefeuille ICT en informatievoorziening, onder eindverantwoordelijkheid van het College. Deze aanstelling geeft aan dat het onderwerp urgent is. Het College verwacht met deze bestuurlijke versterking de komende jaren de grote opgaven binnen de ICT en informatievoorziening tot beheersbare proporties terug te brengen.

Op ICT-gebied was 2025 een roerig jaar. Medewerkers hadden geregeld last van traagwerkende of slecht bereikbare ICT-systemen. Het OM heeft daarmee helaas diverse keren het landelijke nieuws gehaald. In maart en april kampte het OM met twee grote ICT-storingen, waarbij medewerkers geen toegang meer hadden tot hun persoonlijke netwerkschijf of zelfs in het geheel niet meer konden inloggen. In juli werd het OM getroffen door een ICT-inbreuk, waardoor het hele OM uit veiligheidsoverwegingen offline gehaald moest worden. Daardoor was digitale informatieuitwisseling met partijen in de buitenwereld (ketenpartners, advocaten, burgers, etc.) enkele weken tot maanden niet of slechts beperkt mogelijk en konden OM-medewerkers tot in oktober niet meer digitaal thuiswerken. En ondertussen bleef de kantoorautomatisering, zoals Outlook en SharePoint, met enige regelmaat hinderlijke haperingen vertonen.

In november ontving het College namens bijna 3000 OM-medewerkers een brandbrief over de slecht werkende ICT. Daarin werd gevraagd om directe (tussentijdse) maatregelen te nemen om de ICT op merkbaar te stabiliseren. Juist de combinatie van falende ICT, financiën die onder druk staan en de structureel te hoge werkdruk zorgt er voor, zo was de boodschap, dat de continuïteit en kwaliteit van het werk niet langer kan worden gegarandeerd. Naar aanleiding van deze brief en de grote behoefte aan perspectief vanuit de organisatie heeft het College samen met de algemeen directeur van IVOM een gewaardeerde serie bezoeken gebracht aan alle OM-onderdelen, waarbij collega's de mogelijkheid kregen hun zorgen en grieven in levenden lijve met hen te delen.

De afgelopen jaren zijn de eerste resultaten geboekt met het stroomlijnen van de bestaande OM-processen en -systemen. Er is een start gemaakt met het strategische vernieuwingsprogramma Emma en er zijn stappen gezet in het verhogen van de continuïteit, de stabiliteit en de veiligheid van de bestaande systemen. Verder beschikt het OM met het organisatieonderdeel IVOM sinds 2022 over een centrale IV-organisatie met als belangrijke opdracht de IV-dienstverlening richting de OM-onderdelen beter te waarborgen. Helaas zijn voor de medewerkers de positieve effecten daarvan nog onvoldoende merkbaar.

Dat komt vooral doordat de ICT-omgeving van het OM zeer complex is, waardoor het nagenoeg onmogelijk is op heel korte termijn dusdanige verbeteringen te realiseren, dat medewerkers in voldoende mate digitaal kunnen worden ondersteund. Toch doet IVOM er met verschillende ICT-leveranciers dagelijks alles aan om de gewenste stabiele ICT-omgeving te realiseren. Tegen het einde van 2025 zijn met name werkzaamheden verricht aan het herstel van de ICT-inbreuk. Denk hierbij aan het beschikbaar maken van het thuiswerken, de toegang inregelen tot de hoog beveiligde omgeving (OM-veldlaptops) en het doorvoeren van wijzingen op het gebied van de informatiebeveiliging om het risico van nieuwe incidenten te verkleinen. Daarnaast is en wordt nog gewerkt aan het verbeteren van de Outlook-performance door onder andere het bijplaatsen van extra servers, de vervanging van netwerkschijven voor snellere toegang en minder kans op uitval en het bouwen van een nieuwe ZSM-omgeving in het nieuwe zaaksysteem Emma.

Het blijvend ondersteunen van goed werkende ICT-systemen voor OM-medewerkers begint met het oplossen van de meest urgente kortetermijnproblemen. Tegelijkertijd blijft het noodzakelijk om te investeren in een toekomstbestendige informatievoorziening. In 2025 zijn daarom een iVisie, een i-Strategie en een i-Plan opgesteld. In de i-Visie zijn de meerjarige ambities van het OM op het gebied van informatievoorziening beschreven, mede in relatie tot ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie. De i-Strategie schetst op hoofdlijnen hoe het OM de komende jaren de noodzakelijke transitie binnen het IV-domein wil realiseren. Het i-Plan vertaalt deze uitgangspunten naar een concretere meerjarenplanning.

Met deze samenhangende aanpak van de informatieplanning zet het OM een belangrijke stap naar een beter toegankelijke, wendbare en beter beheersbare informatievoorziening. De drie documenten vormen namelijk de basis voor de beoogde planmatige doorontwikkeling van de ICT-omgeving. Aanvullend is voor de kortere termijn een actie- en verbeterplan opgesteld. Dit plan bevat concrete maatregelen, activiteiten en tussentijdse oplossingen die het OM in staat moeten stellen om in de komende achttien maanden de meest urgente ICT-problematiek aan te pakken en de stabiliteit van de ICT-voorzieningen merkbaar te verbeteren.

Centrale medezeggenschap

Daar waar in het Jaarbericht 2024 nog stond geschreven dat 2024 een dynamisch jaar voor de Centrale Ondernemingsraad (COR) zou worden, was 2025 een zeer bewogen jaar. Met uitdagingen op allerlei vlakken.

In april verzocht de COR het College om hem te informeren over impact beperkende maatregelen bij ICT-storingen. Dat verzoek kwam drie maanden later in een ander perspectief te staan toen het OM in de zomer getroffen werd door een ICT-inbreuk. Na de zomervakantie heeft de COR voorstellen voor loyaliteitscompensatie, meer inspraak voor medewerkers en het versterken van de medezeggenschap aan het College gestuurd. De COR ziet dat er geen snelle oplossing is voor de ICT-problematiek, maar heeft op deze manier aandacht gevraagd voor de impact van de problematiek op de medewerkers. De vele gesprekken met het College hebben als resultaat gehad dat er twee 'oplaaddagen' aan alle medewerkers van het OM zijn toegewezen en dat er (nog) steeds en met verhoogde aandacht gewerkt wordt aan het versterken van de medezeggenschap en de ontwikkeling van beleid voor meer inspraak van de medewerkers.

De COR heeft ingestemd met de herziene benoemingsprocedure senior officier van justitie, is nauw betrokken bij ideeën voor een preventiestructuur gericht op de dagelijkse veiligheid en gezondheid van de medewerkers, en heeft input gegeven voor het landelijk medewerkersparticipatieonderzoek (MPO). Voorts heeft de COR geadviseerd over debeleidsnotitie 'Een meer inclusief en divers OM' en over de instelling van een vijfde directie (Compliance en Kwaliteitszorg) binnen de LBOM, de landelijke bedrijfsvoeringsorganisatie van het OM.

De COR heeft het initiatief genomen voor een uitgebreide briefing over AI en de implicaties daarvan voor het OM. Deze sessie leverde waardevolle inzichten op over kansen, risico's, compliancevraagstukken en de impact op medewerkers en processen. Op basis van de opbrengsten heeft de COR besloten om AI als vast en jaarlijks terugkerend thema op de agenda te plaatsen. Hiermee onderstreept de COR het belang van blijvende aandacht voor digitale ontwikkelingen, gegevensbescherming en verantwoord gebruik van technologie.

De COR is en blijft in nauw contact met de achterban, onder meer via de eigen COR-vertegenwoordiging en het voorzittersoverleg tussen de voorzitters van de lokale ondernemingsraden en de voorzitter van de COR. De COR heeft vele gesprekken gehad en zal nog veel gesprekken hebben met het College over ICT, financiën en de doorontwikkeling van de landelijke bedrijfsvoering. De COR is en blijft hierdoor goed geïnformeerd en zal aandacht blijven vragen voor de impact van deze ontwikkelingen op de medewerkers van het OM.

Kwaliteit en toezicht

Het OM wil reflecteren op het eigen handelen in strafzaken, zodat hiervan geleerd kan worden. Niet alleen om herhaling van incidenten te voorkomen, maar ook om nieuwe succesvolle werkwijzen te ontwikkelen. Binnen het OM wordt op landelijk niveau op verschillende manieren (collegiaal) geadviseerd en gereflecteerd, intern en extern.

Intern
De Centrale Toetsingscommissie (CTC) is een belangrijk intern orgaan voor de binnen het OM belegde onafhankelijke toetsing van en advisering op het gebruik van bijzondere opsporingsbevoegdheden. De CTC heeft in 2025 in totaal ruim 180 keer advies uitgebracht.

De CTC heeft drie 'algemene' kamers die het College adviseren over de voorgenomen inzet van een aantal ingrijpende bijzondere opsporingsbevoegdheden en -methodieken, zoals infiltratie en het opnemen van vertrouwelijke communicatie in woningen. Per 1 april 2025 worden ook verzoeken tot beperking van de herkenbaarheid van officieren van justitie beoordeeld door de CTC. De afgelopen jaren lag de uitvoering hiervan bij de OM-commissie Veilig Opsporen en Vervolgen (VOV). De inbedding in de CTC past in de ontwikkeling naar een meer uniforme advisering van het College van procureurs-generaal.

In een aparte vierde kamer adviseert de CTC over het al dan niet kunnen doen van toezeggingen aan getuigen (kroongetuigendeals). Deze kamer is hier specifiek mee belast en ontwikkelt permanent deskundigheid op dit terrein. Naast leden van het OM sluiten in deze kamer ook leden van de politie, een gedragswetenschapper/psycholoog en een onafhankelijk ethicus aan. Naast een inhoudelijke, juridische toets vindt er in deze zaken een nevengeschikte weging plaats van opsporings- en vervolgingsbelangen enerzijds en veiligheidsbelangen anderzijds. Het OM heeft in 2025 bestuurlijke werkafspraken gemaakt met de NCTV over de invulling van deze nevengeschikte afweging.

De 'OM-Aanwijzing hoge transacties' schrijft voor dat alle transacties ex artikel 74 Sr waarbij sprake is van betaling van een geldsom aan de Staat met een boetecomponent van € 200.000 of meer én transacties met een totale transactiewaarde

van €1.000.000 of meer aangemerkt dienen te worden als 'hoge transacties'. Deze transacties moeten getoetst worden door de onafhankelijke Toetsingscommissie Hoge Transacties. Na positief advies van de Toetsingscommissie beslist het College van procureurs-generaal met inachtneming van het advies, of het transactievoorstel aan de verdachte wordt aangeboden. Na negatief advies van de Toetsingscommissie wordt de zaak in handen gesteld van de hoofdofficier van justitie om een nieuwe vervolgingsbeslissing te nemen. Als wordt besloten tot een hoge transactie, maakt het OM dat in beginsel door middel van een persbericht bekend. In 2025 is over nul zaken gepubliceerd. Ter vergelijking: in 2021 is er over drie zaken gepubliceerd, in 2022 over nul zaken, in 2023 over één zaak en in 2024 over twee zaken. In 2025 is het Instellingsbesluit van de Toetsingscommissie Hoge Transacties aangepast en is een nieuw lid benoemd. Verder is aan twee leden desverzocht ontslag verleend.

Met de inwerkingtreding op 1 juli 2021 van de Wet Straffen en Beschermen is de wettelijke regeling van voorwaardelijke invrijheidstelling ingrijpend gewijzigd. Het College van procureurs-generaal heeft bijvoorbeeld het Adviescollege Voorwaardelijke Invrijheidstelling (AVI) ingesteld om de Centrale Voorziening voorwaardelijke invrijheidstelling (CVv.i.) te adviseren in zware en complexe zaken. Het AVI levert met zijn advies een onafhankelijke bijdrage aan het interne beraad van de CVv.i. Het adviseert de betrokken advocaten-generaal over zowel de toekenning van de v.i. als de eventueel hieraan te verbinden bijzondere voorwaarden. Bij de advisering zijn de wettelijke criteria en het beleid van het OM leidend. Het advies van het AVI is niet bindend. De advocaten-generaal bij de CVv.i. komen zelfstandig tot een beslissing. Het aantal zaken waarin het AVI adviseert, neemt ieder jaar toe omdat er steeds meer zaken onder de nieuwe v.i.-regeling vallen. In 2025 heeft het AVI 75 adviezen uitgebracht. In 2024 waren dat er nog 45. In het merendeel van de zaken wordt het advies van het AVI gevolgd.

Extern
Verschillende organisaties houden toezicht op het functioneren van het OM. De procureur-generaal bij de Hoge Raad (PGHR) is sinds 1999 de wettelijk toezichthouder van het OM en kan de minister informeren als naar zijn oordeel het OM bij de uitoefening van zijn taak de wettelijke voorschriften niet goed handhaaft of uitvoert.

Zo verscheen in 2025 het rapport "Afgezien van vervolging. Over de naleving van de wet door het Openbaar Ministerie bij het nemen van sepot-beslissingen" van de PGHR. Een belangrijk deel van de conclusies en aanbevelingen ging over de kwalitatieve kant van de sepotbeslissing: een onjuiste of onbegrijpelijke keuze van sepotgronden en ontoereikende motivering. De PGHR adviseerde om het aantal sepotcodes terug te brengen. Dat maakt het voor de praktijk werkbaarder en ook overzichtelijker. Het OM deelt dit standpunt van de PGHR en zal het aantal sepotgronden terugbrengen. Ketenpartners zullen goed meegenomen worden in dit proces. Daarnaast zal binnen het OM meer aandacht worden besteed aan informatie richting verdachten en slachtoffers, zodat zij begrijpen waarom en op welke grond een zaak wordt geseponeerd. De aandachtspunten van de PGHR zijn verwerkt in een bijbehorend plan van aanpak. Ook zijn ze meegenomen in het strafvorderlijk kader voor sepot (waarin de verantwoordelijkheden van het OM bij het seponeren en de bijbehorende minimum-vereisten in wet- en regelgeving zijn beschreven). Een aantal verbeterpunten wordt meegenomen in het ontwerp van het nieuwe processysteem (Emma). Het verbetertraject zal nog enige tijd in beslag nemen.

Ook de Nationale ombudsman en de Algemene Rekenkamer rapporteren regelmatig over het functioneren van het OM. Van de Nationale ombudsman kreeg het OM in 2025 in enkele tientallen zaken het verzoek om een interventie te plegen. De ombudsman vraagt het OM dan om met een reactie te komen. Dit betreft vooral gevallen waarin mensen die nog geen reactie van het OM hebben gehad op hun verzoek of klacht, zich tot de ombudsman wenden. Soms ziet de ombudsman reden om een onderzoek te starten. In 2025 is de Nationale ombudsman in een aantal zaken een onderzoek gestart. Een van deze zaken heeft inmiddels geleid tot een rapport. Naast onderzoeken naar specifieke zaken, kan de Nationale ombudsman ook een onderzoek uit eigen beweging starten naar een specifiek onderwerp. Dat was in 2025 het geval met betrekking tot het onderwerp 'demonstratierecht'. Van dit onderzoek is nog geen rapport verschenen.

In mei 2025 verscheen het Verantwoordings-onderzoek van de Algemene Rekenkamer (AR) over de financiële staat van alle departementen. Onderdeel van dit rapport was een onderzoek naar hoe het OM slachtofferrechten uitvoert. De AR concludeerde dat het OM in de onderzochte periode in 12 procent van de strafzaken niet alle wettelijke informatieplichten nakwam, zoals het (juist) melden van de zittingsdatum aan het slachtoffer, het delen van een afschrift van een OM-strafbeschikking of tenlastelegging met het slachtoffer en het informeren over de opheffing of schorsing van de voorlopige hechtenis. Ook kwam door dit onderzoek aan het licht dat er verschillende werkwijzen bestaan op de parketten.

Het OM hecht er groot belang aan dat het zijn informatieplicht aan slachtoffers correct uitvoert en was vóór het verschijnen van het rapport al aan de slag met het invoeren van verbeteringen, waaronder het versturen van betere slachtofferbrieven. Het OM stelt met de AR vast dat het ingezette verbeterproces nog niet af is en gaat hiermee verder.

Klachten

Kwaliteit in het werk van het OM staat voorop. Alle OM'ers streven ernaar hun werk en de zaken zo goed mogelijk af te doen. Dat lukt niet altijd. Soms zijn mensen niet tevreden over de snelheid of de wijze van afhandeling van zaken en dienen zij daarover een klacht in. De klachten worden behandeld door klachtbehandelaars op de parketten. Op grond van een beoordeling van de klacht of, in geval van een sepotcodeklacht, op grond van een herbeoordeling van de zaak, komen zij tot een oordeel dat aan de klager kenbaar wordt gemaakt.

In het geval de oplossing niet tot tevredenheid leidt, kan een rol weggelegd zijn voor de Nationale ombudsman. De betrokkenheid van de Nationale ombudsman is soms beperkt, bijvoorbeeld door een korte interventie. Andere zaken vragen om meer aandacht en resulteren in een onderzoek waaruit aanbevelingen aan het OM kunnen volgen. Ook dergelijke onderzoeken en aanbevelingen kunnen waardevolle bijdragen leveren aan de professionalisering van klachtbehandeling.

	Aantal	Percentage t.o.v totaal	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Geen oordeel
Sepot	122	22,9	54	62	2	4
Bejegening	70	13	12	35	2	21
Niet tijdig/laat optreden	94	17,6	33	26	1	34
Informatieverstrekking	71	13,3	18	36	1	16
Overig	176	33	59	89		28
Totaal	533		176	248	6	103

Klachten zijn zaken waarvan geleerd kan worden. Om deze reden wordt ernaar gestreefd om klachten, waar mogelijk, niet alleen formeel af te doen, maar te kijken of bijvoorbeeld een gesprek de aanleiding voor de klacht kan wegnemen. Gesprekken met klagers kunnen relevante informatie opleveren voor de ontwikkeling en verdere professionalisering van de klachtbehandeling, maar van groter belang is dat ze informatie kunnen opleveren over hoe klachten voorkomen kunnen worden. Net als in 2024 heeft ook in 2025 de Nationale ombudsman zijn kennis en expertise ingebracht op een dag voor klachtbehandelaars van het OM. Bij deze bijeenkomst lag de nadruk op de wijze van omgang met notoire klagers, nu het OM daar in toenemende mate mee wordt geconfronteerd. Zo blijft het OM inzetten op de verbetering van zijn werkwijze.

Duurzaamheid

Het OM zet zich in voor het behalen van de rijksbrede klimaatdoelen. De afgelopen jaren heeft het zijn CO_2-uitstoot teruggedrongen: ten opzichte van het referentiejaar 2019 is er een CO_2-reductie van ruim 55% behaald. In het kader van klimaatadaptie is er onderzoek verricht naar de weerbaarheid van de vastgoedportefeuille. De kantoren van het OM hebben gemiddeld energielabel A en maken gebruik van hernieuwbare elektriciteit van Nederlandse oorsprong. Verder heeft het OM zijn energieverbruik verminderd en elektrificeert het zijn wagenpark.

In 2025 zijn verdiepende rapportages opgesteld om meer inzicht te krijgen in de CO_2-uitstoot van het OM. Daaruit blijkt dat mobiliteit met 57% het grootste aandeel heeft in de totale CO_2-uitstoot. Op basis van deze resultaten is er een onderzoek opgestart gericht op gedragsinterventies voor duurzame mobiliteit.

Bij het inkopen en het (opnieuw) aanbesteden van contracten wordt steeds vaker expliciet aandacht geschonken aan verduurzamingseisen. Bij de aanbesteding voor warme dranken wordt kritisch gekeken hoe de milieu-impact van de koffie- en theeautomaten geminimaliseerd kan worden. Daarnaast is met de pilot Alternatieve geschenken een start gemaakt met het verduurzamen van de attenties. Met de resultaten van 2025 als vertrekpunt geeft het OM in het vervolgtraject invulling aan drie prioritaire thema's: mobiliteit, duurzaam inkopen en energie. Via de bedrijfsvoering, het primair proces en de individuele bijdragen van elke OM-medewerker wordt er stap voor stap gebouwd aan een circulair en klimaatneutraal OM.

De lachgaskoning

De Nederlands-Turkse ondernemer Deniz Ü. verkocht grote hoeveelheden lachgas op straat, wat hem de naam 'de lachgaskoning' opleverde. Hij werd onder meer bekend door documentaires van PowNed, waarin hij openlijk sprak over de grote winsten die hij met zijn lachgashandel zou hebben geboekt.

“Ik had 30 tanks van 2 kilo lachgas en zette een telefoonnummer op mijn socials. Twee uur later waren we uitverkocht. Ik wist meteen: dit is serieuze business,” zei hij later in een interview met Het Parool.

Ü. haalde uiteindelijk een omzet tussen de 2 en 3 miljoen euro, stelde hij. “Iedere dag ging ik met tienduizenden euro's naar huis. We kochten alle bakfietsen in Amsterdam op, ik keek niet eens meer naar de prijs.”

Ook op de website van zijn bedrijf werd de verkoop nadrukkelijk gepresenteerd. Deze openbare uitingen waren voor de Belastingdienst en de FIOD aanleiding om een onderzoek in te stellen. Als gevolg daarvan wordt Deniz Ü. ervan verdacht jarenlang geen of te laat aangifte te hebben gedaan voor de vennootschaps- en omzetbelasting, aldus het OM in een verklaring. Ook zou hij de Belastingdienst onvoldoende inzage hebben gegeven in zijn administratie. Volgens het OM zou de staat hierdoor enkele honderdduizenden euro's zijn misgelopen. Omdat Ü. in het buitenland verbleef, heeft hij een tijd internationaal gesignaleerd gestaan. Echter meldde hij zichzelf telefonisch bij justitie om zijn straf onder ogen te komen. Hij heeft bekend dat hij van mei 2020 tot februari 2022 opzettelijk geen belastingaangifte heeft gedaan.

Nadat de gemeente Amsterdam, die destijds wilde dat Ü. zou stoppen met de verkoop van lachgas, hem in 2019 een boete van een ton oplegde, ging hij gewoon door. Uiteindelijk liep de boete op tot 1 miljoen euro. Volgens Ü. zorgde die strenge houding ervoor dat hij besloot geen belasting meer te betalen. "Dat was niet slim," zo stelt hij later.

In procesafspraken met het OM gaat de voormalige lachgaskoning akkoord met een werkstraf van 240 uur en een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden. In december 2025 verschijnt hij voor de meervoudige kamer voor het oordeel van de rechter. Daar laat hij eveneens weten dat hij de winsten die hij maakte met de verkoop van lachgas in de documentaire schromelijk overdreven heeft. Dat was allemaal grootspraak, zo verklaart hij.

"Het was een beetje fake it till you make it," vertelt hij aan de rechtbank. "Ik heb gezegd dat ik miljoenen heb verdiend met mijn handel. Was het maar waar. Ik ging niet zeggen dat ik in werkelijkheid verlies maakte."

De rechtbank Amsterdam veroordeelt hem enkele weken later tot de in de procesafspraken vastgelegde straffen. Naast deze taakstraf en de voorwaardelijke gevangenisstraf, mag de voormalige lachgaskoning ook drie jaar geen bestuurder zijn van een onderneming.

Ü. zegt zijn leven gebeterd te hebben. Hij was zelf ook grootverbruiker van lachgas. "Daar heb ik gelukkig niets aan overgehouden. Ik geef nu les op scholen over de gevaren van lachgas. Dat doe ik gratis."

Ü. is niet strafrechtelijk veroordeeld voor het handelen in lachgas zelf, omdat dit middel destijds onder de Warenwet viel en nog niet kon worden verboden. Sinds twee jaar is lachgas wel officieel verboden in Nederland.

Winkeldiefstal en criminele uitbuiting

In Arnhem stond een 36-jarige man uit Ierland terecht voor het plegen van een groot aantal winkeldiefstallen en het crimineel uitbuiten van twee minderjarigen. Het jongste kind dat hij inzette bij zijn landelijke strooptochten was 9 jaar oud.

“Minderjarigen horen gevrijwaard te blijven van crimineel gedrag, hebben bescherming nodig, horen naar school te gaan en veilig op te groeien, in plaats van winkels leeg te roven.” Met de woorden die de officier van justitie in februari 2025 in een Arnhemse zittingszaal uitsprak zullen weinigen het oneens zijn. Toch dacht de 36-jarige verdachte daar blijkbaar anders over. Door verschillende beveiligingscamera’s in winkels door het hele land was vastgelegd hoe de man twee kinderen van 9 en 16 jaar oud instructies gaf over welke producten er gestolen moesten worden. Vervolgens werd het personeel afgeleid, spullen doorgegeven en in jassen en tassen gestoken, en verliet de man met zijn jeugdige gezelschap de winkel zonder af te rekenen. Op die manier werden op verschillende plekken in het land op grote schaal opzetborstels voor elektrische tandenborstels en anti-rookwaar zoals nicotinepleisters buitgemaakt. De totale waarde van de gestolen goederen zou later worden bepaald op 33.000 euro.

Opsporing Verzocht
Bij de politie komen in de loop van 2024 meerdere aangiftes van bestolen winkeliers binnen, waarbij het, afgaand op getuigenverklaringen en camerabeelden, telkens om dezelfde verdachte lijkt te gaan. De beelden zijn onder andere gemaakt in Ede, Apeldoorn en Gorssel. Bij die laatste twee diefstallen is ook de 9-jarige betrokken. Verder onderzoek leidt tot herkenning van dezelfde verdachte bij winkeldiefstallen in onder meer Dieren, Putten en Doetinchem. En bij negen winkeldiefstallen in de provincie Zeeland, waarbij de verdachte telkens geassisteerd wordt door een 16-jarige. Omdat er bij minstens drie winkeldiefstallen een zeer jong kind werd ingezet, wordt besloten om via het tv-programma Opsporing Verzocht de hulp van het publiek in te schakelen, om zo de identiteit en de verblijfplaats van de verdachte te achterhalen. Kort daarna wordt de man op een camping in Zeeland aangehouden. In de caravan waar hij verblijft worden reiskoffers met grote hoeveelheden opzetborstels, scheermesjes en nicotinesprays en -pleisters gevonden. Uiterlijke kenmerken van de verdachte komen overeen met de persoon op de beveiligingsbeelden. Datzelfde geldt voor een aantal kledingstukken dat de politie aantreft.

Criminele uitbuiting
Behalve een groot aantal winkeldiefstallen wordt de verdachte ook criminele uitbuiting tenlastegelegd, een vorm van mensenhandel. Het OM rekent het de verdachte zwaar aan dat hij op deze manier een inbreuk maakte op de geestelijke integriteit van kinderen. De officier van justitie zegt daarover: “Het handelen van verdachte levert een schending van de fundamentele rechten van het kind op. Daarmee is het oogmerk van uitbuiting een gegeven.” Dat is ook het oordeel van de Arnhemse rechtbank, zo blijkt wanneer twee weken later het vonnis wordt uitgesproken. De 36-jarige Ier wordt schuldig bevonden aan het crimineel uitbuiten van twee minderjarigen en aan het plegen van meerdere winkeldiefstallen. Conform de eis van de officier van justitie wordt hij veroordeeld tot een celstraf van 42 maanden, waarvan 12 voorwaardelijk.

Rijksrecherche

Als burger moet je kunnen vertrouwen op de overheid en haar ambtenaren. Overheid en ambtenaren hebben eerlijk en integer te handelen in al hun taken en verantwoordelijkheden. Wanneer er signalen zijn van mogelijk strafbaar gedrag, zoals omkoping, het lekken van vertrouwelijke informatie of valsheid in geschrifte, is het belangrijk dat dit zorgvuldig wordt onderzocht. De Rijksrecherche is de opsporingsinstantie die ernstige vormen van ambtelijke corruptie onderzoekt. Daarnaast onderzoekt de Rijksrecherche ook schietincidenten en ander geweldgebruik door opsporingsambtenaren, waarbij zwaargewonde of dodelijke slachtoffers zijn gevallen.

Ambtelijke corruptie

In 2025 heeft de Rijksrecherche 65 oriënterende, feiten- en opsporingsonderzoeken uitgevoerd, tegenover 88 in 2024. 25 onderzoeken richtten zich op ambtelijke omkoping (ook wel ambtelijke corruptie genoemd) en 20 op schending van de geheimhoudingsplicht door ambtenaren. Een grote verscheidenheid aan oorzaken en omstandigheden maakt dat corruptie zich voordoet. Soms vloeit het voort uit persoonlijk gewin of belangenverstrengeling, bijvoorbeeld in de vorm van verduistering van overheidsgeld of het lekken van vertrouwelijke informatie bij een vergunningsverstrekking of een burgemeestersbenoeming. Ook komt het voor dat ambtenaren worden gecorrumpeerd door private partijen of dat ambtenaren zelf private partijen benaderen. Daarnaast zijn er gevallen waarin ambtenaren door criminelen worden verleid of onder druk worden gezet om bepaalde zaken geregeld te krijgen. Bijvoorbeeld om partijen drugs naar of binnen Nederland te transporteren of het achterhalen van persoonsgegevens van rivalen om geweld tegen hen (of naasten) te plegen. In sommige gevallen wordt de informatie die criminelen daarvoor nodig hebben door de corrupte ambtenaar geleverd aan een zogeheten informatiemakelaar. Dit zijn criminele tussenpersonen die zich hebben toegelegd op het verkrijgen van overheidsinformatie en zodoende een schakel vormen tussen criminele organisaties en de corrupte ambtenaren.

Niet alleen criminelen hebben interesse in overheidsinformatie, ook buitenlandse mogendheden zijn geïnteresseerd in allerlei gevoelige informatie. Met de uitbreiding van het Wetboek van Strafrecht in mei 2025 zijn meerdere vormen van spionage strafbaar geworden. Wanneer Nederlandse ambtenaren daarbij betrokken zijn, raakt dit het werkterrein van de Rijksrecherche.

Hoewel het van alle tijden is dat criminelen mensen die voor de overheid werken corrumperen, vinden criminelen steeds beter hun weg naar ambtenaren binnen verschillende overheidsinstanties. Zo heeft een informatiemakelaar vaak meerdere bronnen binnen de overheid

en biedt deze tussenpersoon zijn diensten aan verschillende criminele netwerken aan. Ook is er lang niet altijd sprake van een persoonlijke link tussen de informatiemakelaar en de corrupte ambtenaar; de werving via sociale media en in appgroepen speelt in toenemende mate een rol.

Dat het niet gaat om onschuldige informatiedeling blijkt wel uit de verstrekkende gevolgen van het delen van informatie uit overheidssystemen waar veel ambtenaren dagelijks mee werken. Onderzoeken wijzen op een directe link tussen het lekken en het voorbereiden en plegen van geweldsmisdrijven, waaronder poging moord, poging doodslag, ontvoering, het laten afgaan van explosieven en het beschieten van woningen en voertuigen, afpersing en bedreiging. In dit soort ernstige zaken werkt de Rijksrecherche ook samen met de Nationale Politie, waarbij de Nationale Politie zich veelal richt op de aanslagplegers en de informatiemakelaars, en de Rijksrecherche zich richt op de betrokken ambtenaren.

Samenwerken

Ook internationaal draagt de Rijksrecherche in 2025 bij aan de strijd tegen corruptie. In bilateraal verband met verschillende zusterorganisaties, als ook in multilateraal verband, bijvoorbeeld in het kader van het Internal Criminal Investigations Network (ICIN). Samenwerken is ook van belang bij Rijksrechercheonderzoeken naar grensoverschrijdend politieoptreden, bijvoorbeeld bij een achtervolging die (met ernstig geweld) eindigt in een buurland.

Vergroten weerbaarheid

Naast opsporingsonderzoeken draagt de Rijksrecherche ook bij aan het versterken van de weerbaarheid van overheidsorganisaties tegen ambtelijke corruptie. In 2025 heeft de Rijksrecherche inzichten uit opsporingsonderzoeken actief onder de aandacht gebracht bij gemeenten, provincies en overheidsorganisaties. Dit gebeurde onder meer via adviesgesprekken en het delen van signaalkaarten, door het geven van workshops en door medewerking te verlenen aan wetenschappelijke onderzoeken. Hiermee is in 2025 de bekendheid van de Rijksrecherche en daarmee de bekendheid van het steun- en adviespunt waar overheidsorganisaties terecht kunnen voor advies en het delen van signalen vergroot.

Geweldgebruik door opsporingsambtenaren

In Nederland zijn opsporingsambtenaren bevoegd en getraind om met geweld in te grijpen als de situatie daarom vraagt. Het gebruikte geweld moet altijd in verhouding staan tot de ernst van de situatie en het misdrijf. Als door het gebruikte politiegeweld burgers ernstig of dodelijk gewond raken, start de Rijksrecherche een onderzoek. Dat is bij wet geregeld.

Het Team Spoedeisende Inzet (TSI) van de Rijksrecherche heeft in 2025 37 onderzoeken (in 2024 waren het er 32) uitgevoerd naar incidenten met vuurwapengebruik of andere vormen van politieoptreden waarbij zwaargewonde of dodelijke slachtoffers zijn gevallen. Bijvoorbeeld een achtervolging met dienstvoertuig of het overlijden in een politiecel. In de 37 onderzoeken waren in totaal 22 dodelijke slachtoffers en 21 gewonden. 13 van deze 37 onderzoeken betroffen schietincidenten, waarbij 5 dodelijke slachtoffers vielen en 11 mensen gewond raakten. Over 2024 waren die cijfers: 1 dodelijk slachtoffer en 13 gewonden.

37 TSI-onderzoeken zijn in 2025 ter beoordeling ingestroomd bij het OM. Daarvan zijn 7 onderzoeken in overleg met het OM stopgezet of overgedragen aan de politie, omdat deze bij nader inzien niet voldeden aan de criteria voor een Rijksrechercheonderzoek. In 9 van de ingestroomde TSI-zaken loopt het Rijksrechercheonderzoek nog. In 21 zaken is het Rijksrechercheonderzoek afgerond.

15 afgeronde onderzoeken zijn door het OM beoordeeld en voorzien van een afdoeningsbeslissing. In 6 zaken is de OM-beoordeling nog niet gereed. In 2 zaken heeft het OM een vervolging ingesteld en in 13 zaken heeft het OM besloten geen vervolging in te stellen. In het overgrote deel van de zaken waarin geen vervolging werd ingesteld heeft het OM geoordeeld dat het optreden van de betrokken opsporingsambtenaar rechtmatig was (in overeenstemming met de geweldsinstructie) of dat de opsporingsambtenaar een beroep op een strafuitsluitingsgrond toekwam.

Instroom per delict 2025

Ambtsmisdrijven omkoping	25
Ambtsmisdrijven schending geheimhoudingsplicht	20
Ambtsmisdrijven overig	13
TSI overig	11
TSI schietincidenten	13
TSI vrijheidsbeneming	13
Overige misdrijven	7
Overige onderzoeken	0

Jaarbericht 2025
Openbaar Ministerie
Postbus 20305
2500 EH Den Haag
www.om.nl

Mei 2026